БУГУН ҒАЛАБА БАЙРАМИ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 90 (3828). | Пайшанба, 9 май 1968 йил. | Баҳоси 2 тийин.

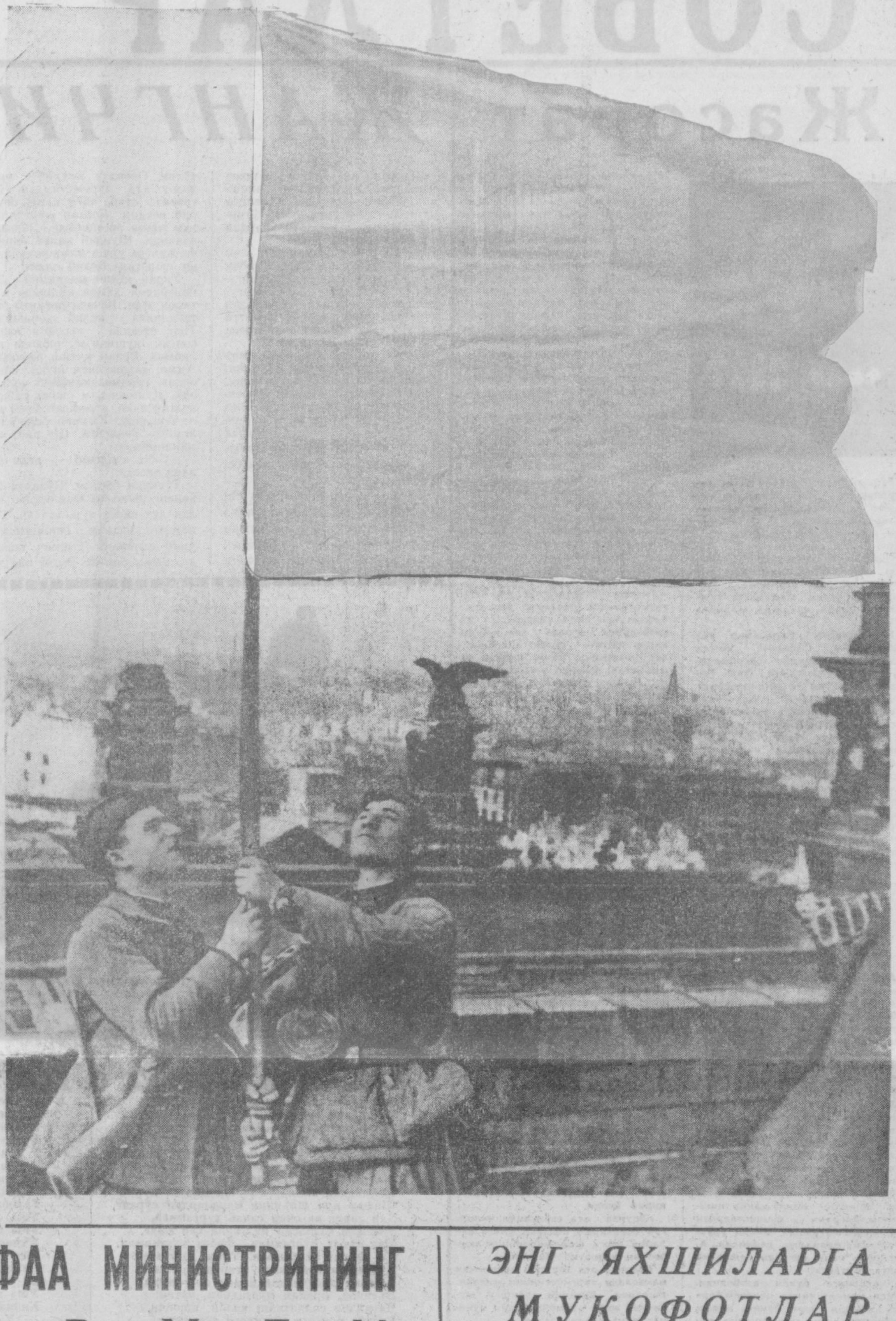

ЖАҲОНШУМУЛ ТАРИХИЙ ҒАЛАБА

Ватанимиз меҳнаткашлари, шонли Қуролли Кучларимиз, бутун прогрессив инсоният Фашистлар Германияси тормор этилган ва Улуғ Ватан уруши ғалаба билан тамом бўлган куннинг 23 йиллигини умумхалқ байрами сифатида кутиб олмоқдалар. Совет жангчилари Берлин устига зафар байроғини мағрурона тиккан кунни миннатдор авлодлар ва инсоният тарихи ҳеч қачон унутмайди.

Тарихда жуда кўп урушлар ва қонли жанглар бўлган. Лекин уларнинг ҳеч бирини халқимизнинг гитлерчилар Германиясига қарши олиб борган Улуғ Ватан уруши билан асло тенглаштириб бўлмайди. Бу урушда социализм тақдиригина эмас, балки бутун прогрессив инсониятнинг келажаги ҳал этилди.

Урушнинг дастлабки ойларида совет халқи ва унинг шонли жангчилари фашистларнинг дунёни забт этишдан иборат авантюристик планларини тамомила барбод қилажагини, намойиш қилди.

Совет Армияси Москва остонасидаги даҳшатли жангларда гитлерчилар армиясини биринчи марта катта мағлубиятга учратди. Фашист армиясининг енгилмаслиги тўғрисидаги афсонанинг кули кўкка совурилди. Немис-фашист қўмондонлиги узоқ давом этадиган уруш олиб боришга мажбур бўлди.

Волга бўйидаги жангда қўлга киритилган ғалабамиз ҳам янада катта аҳамиятга эгадир. Бу ғалаба ўтган урушда энг катта ҳарбий-сиёсий воқеадир. Улуғ Ватан уруши ва бутун иккинчи жаҳон урушининг боришида тубдан бурилиш ясади.

Совет қўмондонлиги Курск яқинидаги операцияни ҳам ғоят муваффақиятли ўтказди. Гитлер ва унинг малайлари 1943 йилнинг ёзида Курск яқинига жуда кўп кучларни — 900 минг солдат ва офицер, 2700 танк ва ўзиюрар тўп, 10 мингга яқин тўп ва миномётлар, 2000 дан ортиқ самолётни тўплаган эди. Гитлер шу районда ҳужум бошлаш билан урушнинг боришини ўз фойдасига ўзгартирмоқчи бўлди. Фашистлар урушда муваффақият қозониш учун сўнгги умидини Курск ёнидаги жангларга боғлаган эди. Совет қўшинлари уларнинг бу умидини чиппакка чиқарди. Курск остоналарида душман енгилди ва совет қўшинлари Днепрга чиқдилар. Улуғ Ватан уруши ва бутун иккинчи жаҳон урушининг боришида кескин бурилиш ясалди.

Европада иккинчи фронт очилмаганлигига қарамай, Совет Армияси стратегия соҳасидаги ташаббусни душман қўлидан олиб, фашистлар Германияси тамомила тор-мор қилингунга қадар бу ташаббусни ўз қўлида сақлаб қолди.

1945 йилнинг апрель ойида курашнинг якунловчи босқичи — Берлин операцияси бошланди. Бизнинг қўшинларимиз душман мудофаасини ер билан яксон қилиб, 237 дивизия ва 28 бригаданинг қаршилигини енгдилар ҳамда Германия пойтахтига ёпирилиб кирдилар. 150-ўқчи дивизиянинг жасур разведкачилари — Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари Егоров ва Кантария умумхалқ байрами — 1 Май куни Рейхстаг биносига Ғалаба байроғини тикдилар.

Зафар байроғини тикишда жасорат кўрсатганлар қаторида ўзбек азаматлари ҳам бўлган. Фашистлар пойтахтига биринчи кириб келган 150-ўқчи дивизиянинг (командири Совет Иттифоқи Қаҳрамони генерал Шатилов) батальон парторги офицер Исҳоқов рейхстаг ичида қаҳрамонона жанг олиб борганн учун Жанговар Қизил Байроқ ордени билан мукофотланган. Рейхстагни забт этишдаги жангларда иштирок этган кўплаб жангчилар Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак унвонга сазовор бўлишди.

Бизнинг қўшинларимиз 1945 йил 9 майда Чехословакияда гитлерчиларнинг сўнгги гуруҳини тор-мор келтирдилар ва Прага шаҳрига кирдилар. Гитлерчилар Германияси сўзсиз таслим бўлди.

Совет Иттифоқи фашистлар Германияси билан яккама-якка курашда ҳарбий, сиёсий жиҳатдангина эмас, иқтисодий жиҳатдан ҳам ғалаба қозонди. Улуғ Ватан уруши социалистик тузумнинг ҳаётийлиги ва мустаҳкамлигини яна бир бор амалда исбот қилди.

Уруш давомида барча совет кишиларининг маънавий-сиёсий бирлиги ва совет халқларининг бузилмас дўстлиги янада мустаҳкамланди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари уруш йиллари мобайнида фронтга 1010 самолёт, 8243 авиатор, 137 миллион снаряд ва мина, 154 миллион авиабомба етказиб бердилар, давлатга 3,5 миллион тонна пахта ва 1 миллион тоннадан кўпроқ дон топширдилар.

Республикамиз меҳнаткашларининг ватанпарварлиги уруш йилларида янада ёрқин намоён бўлди. Бу — мудофаа фондига кўнгилли суратда маблағ тўплашда ҳам, жангчилар учун иссиқ кийимлар йиғишда ҳам, совға-саломлар юборишда ҳам, қардош республикалардан кўчиб келган турли миллат кишиларига уй-жой бериб, уларни иш билан таъминлашда ҳам, етим қолган болаларни ўз кучоғига олиб уларга ғамхўрлик қилишда ҳам ўз ифодасини топди.

Халқ билан маҳкам боғланган, Ленин партияси тарбиялаган шонли армиямиз шон-шуҳрати янада ошди, унинг жанговар традициялари бойитилди. Москва, Ленинград, Сталинград ҳимоячилари, Брест қалъасининг қаҳрамонлари, панфиловчилар, Европа мамлакатларини озод қилган мардлар номи бутун дунёда маълум.

Сталинград мудофаасида ўзбек халқининг довюрак йигитларидан ташкил топган 90 ва 94-алоҳида ўқчи бригадаларнинг жангчи ва командирлари кўрсатган қаҳрамонликлар ҳам совет халқининг ёдидан унутилмайди. Сталинград фронтида курашган бу бригадаларнинг ветеранларидан ҳозирда артиллерия генерал-майори Ф. Норхўжаев, генерал-майор, К. Каримов, запасдаги майорлар А. Муродхўжаев, В. Умаров, З. Шокиров, запасдаги капитанлар М. Қирғизов, И. Магомедов, старший лейтенант Т. Мансуров, лейтенантлар Р. Тошматов, Д. Ҳасанов ва Й. Тожиев, сержантлар Т. Рўзиматов, А. Усмонов, С. Пўлатов, И. Ғуломов, Х. Самадов, С. Эгамбердиев, қаҳрамон автоматчилар Х. Йўлдошев, Ю. Эргашев, Т. Қурбонов ва бошқа ўртоқларимиз қаҳрамонона курашиб, шуҳрат қозондилар.

Ватан учун бўлган жангларда ўзбек халқининг содиқ фарзандлари Совет Иттифоқи Қаҳрамони генерал-майор Собир Раҳимов ва генерал-майор Муллажон Узоқов ўқчи ва отлиқ дивизияларининг юксак жанговар руҳи кўпларга намуна бўлди.

Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонини олган жангчилардан 300 дан ортиғи ўзбекистонликлар бўлиб, булардан 80 таси ўзбек фарзандларидир.

Душманнинг орқа томонида халқ қасосчилари — шонли совет партизанлари қатори ўзбеклар ҳам Ватанимиз Қуролли Кучлари билан маҳкам алоқада ҳаракат қилиб, душманга қарши мардона курашдилар.

Оламшумул-тарихий ғалабанинг сўнмас шуҳрати билан қопланган мамлакатимиз урушдан кейинги йиллар мобайнида катта бунёдкорлик йўлини босиб ўтди. Совет халқи ўзининг 50 йиллик тўйини ажойиб зафарлар билан нишонлади. Қуролли кучларимиз ҳам ярим асрлик юбилейини шон-шарафлар билан кутиб олдилар. «Қуролли Кучларимиз, — деди СССР Мудофаа Министри, Совет Иттифоқи Маршали А. А. Гречко 1 Май куни сўзлаган ўз нутқида, — Совет давлатининг хавфсизлигини ҳушёрлик билан қўриқлаб турибди. Қуролли Кучларимиз ўз халқига, коммунизм буюк ишига садоқат билан хизмат қилмоқда».

Жаҳоншумул тарихий ғалабамизнинг 23 йиллиги кунида Улуғ Ватан уруши қатнашчиларини, ҳамма ветеранларимизни, генерал, офицер, сержант ва солдатларимизни ҳамда Ватанимиз учун жонини фидо қилган қаҳрамон биродарларимизни чин қалбимиздан табриклаймиз, уларга сиҳат-саломатлик, меҳнатда янги муваффақиятлар тилаймиз.

Полковник С. ОХУНЖОНОВ,
Ўзбекистон ССР Ҳарбий Комиссарининг ўринбосари

ЯШАСИН ҚАҲРАМОН СОВЕТ ХАЛҚИ ВА УНИНГ ШАВКАТЛИ ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИ!

Мамлакатимизнинг жаҳоншумул тарихий ғалабаси социализмнинг, совет ижтимоий ва давлат тузумининг яшовчанлик қобилиятини, бу тузумнинг капитализмга нисбатан афзаллигини кўрсатувчи энг ёрқин ва яққол далил бўлди. Улуғ Октябрь ғалабаларини ҳимоя қилаётган Армиянинг енгилмаслигини, Совет Иттифоқи халқларининг бузилмас дўстлигини ва жипслигини кўрсатувчи далил бўлди.

Фашизм устидан қозонилган ғалаба Коммунистик партия идеология ва сиёсатининг, марксизм-ленинизм ҳаётбахш ғояларининг яққол тантанаси бўлди. Совет кишилари ғоявий эътиқодининг мустаҳкамлиги уларнинг энг оғир синовларга чидашларига ёрдам берди, уларни меҳнатда ва жангда ўлмас шижоатлар кўрсатишга руҳлантирди.

СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

1968 йил 9 май | № 115 | Москва шаҳри.

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар!

Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар!

Армия ва флот ветеранлари, улуғ ватан урушининг қатнашчилари!

Бугун совет халқи ва унинг Қуролли Кучлари, қардош социалистик мамлакатларнинг меҳнаткашлари, бутун прогрессив инсоният фашистлар Германияси устидан қозонилган жаҳоншумул тарихий ғалабанинг 23 йиллигини нишонлайдилар.

Улуғ Ватан уруши ватанимиз учун даҳшатли синов бўлди. У совет кишиларидан жуда зўр куч ва ғайрат ҳамда қурбонлар талаб қилди. Халқимиз ва унинг жангчилари Коммунистик партия раҳбарлигида бу урушда ўзларининг ғалаба қилишга бўлган букилмас иродаларини мислсиз сабот ва оммавий қаҳрамонликларини кўрсатдилар, манфур душманни тор-мор келтириш ишига ҳал қилувчи ҳисса қўшдилар.

Улуғ Ватан урушидаги ғалаба марксизм—ленинизм идеяларининг енгилмас кучи ва Совет социалистик тузумининг афзалликларини намойиш қилди, халқаро империализмнинг анча заифланишига, Европа ва Осиёнинг бир қанча мамлакатларида социалистик революцияларнинг ғалаба қилиши учун, миллий озодлик ҳаракатининг юксалиши учун қулай шарт-шароит яратилишига олиб келди, социализм ва демократия позициясини тағин ҳам кўпроқ мустаҳкамлади.

Урушдан кейин ўтган йиллар мобайнида совет халқи коммунистик қурилишнинг ҳамма соҳаларида жуда катта янги ютуқларни қўлга киритди. Ватанимизнинг қудрати ва халқаро миқёсдаги обрўси мислсиз юксакликка кўтарилди.

Халқимизнинг коммунизм қуриш вазифаларини мураккаб ташқи сиёсий вазиятда ҳал қилишига тўғри келди. Европанинг марказида Германия Федератив Республикасининг реваншчи ва нацист кучларидан иборат хатарли уруш манбаи Америка монополияларининг актив ёрдами билан қайта тикланмоқда. АҚШ империалистлари Шарқи-Жанубий Осиёда босқинчилик урушини олиб бормоқдалар, халқларнинг озодликка ва мустақилликка интилишини қурол кучи билан бостиришга уринмоқдалар.

Мана шу шароитда Коммунистик партия ва Совет ҳукумати Совет давлатининг хавфсизлигини таъминламоқ, Армия ва Флотимизни мустаҳкамламоқ учун ҳамма зарур чораларни кўрмоқдалар. СССР Қуролли Кучлари ўз зиммаларига юклатилган масъулиятли вазифани қардош социалистик мамлакатларнинг армиялари билан яқиндан жанговар ҳамдўст бўлиб, шараф билан бажаришга — социализм ва коммунизм буюк ишини сақлаб қолишга тайёрдирлар.

Совет Қуролли Кучларининг шахсий составини, Улуғ Ватан урушининг барча қатнашчиларини Ғалаба байрами билан табриклайман ва қутлайман.

Фашистлар Германияси устидан ғалаба қозонилган куннинг 23 йиллигини нишонлаш юзасидан БУЮРАМАН:

Бугун 9 майда маҳаллий вақт билан соат 21 да ватанимиз пойтахти—қаҳрамон шаҳар Москвада, Иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, қаҳрамон шаҳарлар: Ленинград, Волгоград, Севастополь, Одессада, қаҳрамон қалъа Брестда, шунингдек Мурманск, Свердловск, Новосибирск, Хабаровск, Владивосток шаҳарларида ўттиз марта тўп отилиб, салют берилсин.

Яшасин буюк совет халқи ва унинг қаҳрамон Қуролли Кучлари!

Яшасин ҳамма ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси—Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

Ватанимизнинг озодлиги ва мустақиллиги учун жангларда ҳалок бўлган қаҳрамонларга абадий шон-шарафлар!

СССР Мудофаа Министри
Совет Иттифоқи Маршали
А. ГРЕЧКО.

ЭНГ ЯХШИЛАРГА МУКОФОТЛАР

«Халқ ва армия якдил» шиори остида маҳаллий газеталар, журналлар саҳифаларида, радиоэшиттириш ва телевидение комитетларида ҳарбий ватанпарварлик темасини энг яхши ёритганлик учун Бутуниттифоқ конкурси ўтказилди. Конкурс СССР журналистлар Союзи правлениеси ва Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти Бош Сиёсий Бошқармаси томонидан эълон қилинган эди. 8 май, Ғалаба байрами арафасида жюри конкурсни якунлади.

СССР журналистлар Союзи ва Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти Бош Сиёсий Бошқармасининг биринчи мукофотлари ва Ёрлиқлари «Правда Украини» республика газетасига, Белоруссиянинг «Звязда» республика газетасига ва «Калининградская правда» область газетасига берилди.

10 та газета иккинчи мукофотлар ва Ёрлиқлар билан тақдирланди. Улар орасида «Заря Востока», «Советская Молдавия» республика газеталари ва «Молодёжь Эстонии», Хабаровскнинг «Тихоокеанская звезда» ўлка газетаси, Москванинг «Ленинское знамя», Свердловскнинг «На смену», «Ульяновская правда», «Тошкент ҳақиқати» область газеталари, «Фрунзевец» (Украина ССР) район газетаси ва Литва ССР Министрлар Советининг радио-эшиттириш ва телевидение республика комитети бор.

Жюрий учинчи мукофотлар ва Ёрлиқлар билан 12 та газетани тақдирлади.

4 та газетага ДОСААФ ташкилотлари фаолиятини яхши ёритганлиги учун мукофотлар берилди. Биринчи мукофот билан «Бельгородская правда» область газетаси, иккинчи мукофот билан «Ленинська молодь» (Львов области) ва Томскнинг «Красное знамя» область газетаси, учинчи мукофот билан Чувашистоннинг «Молодой коммунист» республика газетаси ва Қозон телевидение студияси тақдирландилар.

Конкурс қатнашчиларнинг кўплари Ёрлиқлар билан мукофотланди.

(ТАСС).

БУЮРТМА БАЖАРИЛМОҚДА

Тошкентдаги қишлоқ хўжалик машинасозлик заводи 1968 йилда турли хил маркадаги пахта териш машиналари ишлаб чиқариш учун мамлакатимиз ва чет эл пахтакорларидан буюртмалар олган эди. Йил охиригача завод коллективи 6030 та жумладан, Болгарияга «ХТ-1, 2» маркали 110 та, Кубага «ХВ-1,7» маркали 200 та пахта териш машинаси етказиб беради.

Корхона аҳли ўз сўзининг устидан чиқяпти. Заводда ҳозиргача планлар ортиғи билан адо этилди.

Н. Ҳасанов.

„КОСМОС—220“ ПАРВОЗДА

1968 йил 7 майда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши — «Космос-220» учирилди.

Йўлдошда ТАСС 1962 йил 16 мартда эълон қилган программага мувофиқ космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

Йўлдошнинг дастлабки айланиш даври — 99,2 минут;

Ер сатҳидан максимал узоқлиги (апогейида) 760 километр;

минимал узоқлиги (перегейида) 670 километр.

Йўлдошда ўрнатилган аппаратлар нормал ишламоқда. Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС).

ЯНГИ УЙЛАР

«Главташкентстрой»га қарашли 4-қурилиш трестининг 27-бошқармаси бинокорлари майолди мусобақани кенг авж олдириб, Високовольт массивининг шимолий қисмида иккита беш қаватли турар-жой биносини муддатидан илгари фойдаланишга топширдилар. 196 хона калитлари тошкентликларга шу кунларда топширилади. Бу қурилишларда ўртоқ Сергей Шчипачёв бошлиқ 4-участка бинокорлари барчага намуна бўлдилар. С. Иванов, И. Петров, Т. Малишкин каби қурувчилар меҳнатда юқори кўрсаткичларга эришдилар.

6-қурилиш трестига қарашли 7-бошқарма бинокорларини эса студентлар шаҳарчасининг бунёдкорлари, деб бежиз айтишмайди. Бу ердаги кўплаб турар-жой бинолари, маданий-маиший бинолар ва ўқув корпуслари шу бошқарма бинокорлари қўли билан қад кўтарган.

Байрам арафасида бошқарманинг икки мусобақадош — Ж. Холбоев ва И. Турченко бошлиқ комплекс бригадаси аъзолари айниқса фидокорона ишлашди. Улар Чимбой кўчасида Тошкент Политехника институти студентлари учун ётоқхона биноларини барпо этишмоқда.

Ҳ. СУЛТОНОВ.

СОВЕТЛАР ВАТАНИ—

Жасорат

Рафқат Фазлубоевдан жанг хотираларини сўзлаб беришни илтимос қилганимда у аввалига эътироз билдирди.

— Қўйинг, ўша даҳшатли кунларни тилга олмайлик.

Ниятимни билдириб, иккинчи бор илтимос қилдим. Кам гап, камтар Рафқат ака ўрнидан туриб, тортмадан бир даста ҳужжатлар олиб келди-да, олдимга қўйди.

Ҳужжатларга бирма-бир кўз югуртирдим. Сарғайиб кетган фронт газеталаридан саҳифалар, мукофот ҳужжатлари, Олий Қўмондонлик ва командирларнинг ташаккурномалари...

«За честь Родины» фронт газетасининг сарғайиб кетган саҳифаси диққатимни жалб этди. 1944 йилнинг 8 декабрида чиққан бу газетада бир группа довюрак разведкачилар жасорати ҳақида ҳикоя қилинган экан. Лейтенант Огоньков билан старший сержант Разорен, сержантлар Фазлубоев, Курлапов, Жилинларнинг беш минут ичида душманнинг иккита блиндажини яксон қилишгани, иккита пулеметини ишдан чиқариб, 20 солдатини ҳалок қилишгани ва бир «тил»ни асир олиб, бўлинмага қайтишгани баён қилинган. Разведкачилар мина кўмилган майдонни тозалаб ва тикан сим билан ўтиш йўлкасини ажратиб, душманнинг 47 та минасини зарарсизлантиришган. Жанговар топшириқни аъло даражада бажарган разведкачилар дивизиянинг жанговар ҳаракатига катта ҳисса қўшишди. Рафқат Фазлубоев бу жасорати учун «Иккинчи даражали Ватан уруши» ордени билан мукофотланди.

Разведкачи сапёр Р. Фазлубоев жасорати ҳақида фронт газеталарида жуда кўплаб мақолалар босилиб чиққан. Қаҳрамон жангчи «Биринчи даражали Ватан уруши» ордени билан тақдирланганда эса қисм командири Рафқатнинг ота-онасига шундай миннатдорчилик мактубини йўллаган эди.

«Ҳурматли Фазлубоевлар! Сизларнинг фарзандларингиз Рафқат она-Ватан тупроғимизни душманлардан тозалашда қаҳрамонлик намуналари кўрсатяпти. Фарзандингиз элатдошларингиз ишончини оқлаяпти. Биз Рафқатдек довюрак сафдошимиз билан фахрланамиз».

Гитлер газандалари она-Ватан тупроғимизга бостириб кирганда, Рафқат мактабда ўқирди. Эл қўлига қурол олганда у ҳам кўнгиллилар қатори фронтга жўнашга аҳд қилганди. Лекин, ҳарбий комиссариат ўшанда ижозат бермади. Р. Фазлубоев бир неча бор фронтга юборишларини сўраб илтимос қилгандан сўнг 1942 йил хизматга жўнаган Рафқат 235-ўқчи дивизияда ғалабанинг сўнгги кунигача жанг қилди.

Иккита «Биринчи даражали Ватан уруши», битта «Иккинчи даражали Ватан уруши», «Қизил юлдуз» орденлари ва медаллар билан тақдирланган собиқ жангчи Р. Фазлубоев ҳозирда Давлат махсус конструкторлик бюросида тинч меҳнат билан машғул.

З. ГУМИРОВ.

ЖАНГЧИ ХОТИРАЛАРИ

Қурбон ака билан колхоз чойхонасида учрашдим. Танишдик. Уйига бошлади. Ҳовлига қўйилган сўрига келиб ўтирдик. Илтимос — хотиралардан эшитсак, дедим.

— 1943 йил баҳори эди, — деб ҳикоясини бошлади Қурбон ака,— ҳарбий қисмда машғулот ўтказдик. Бу машғулот жуда чўзилиб кетгандай туюлди, чунки тезроқ фронтга киришни, душман билан юзма-юз олишишни истардик.

Тез орада бу истагимиз амалга ошиб, фронтга жўнадик. Орёл шаҳрига келиб тушдик. Мен 16-полкка қарашли 3-ротада пулемётчи бўлдим. Келган кунимизнинг эртасигаёқ биринчи жангда қатнашдим. Бошда бироз чўчидим. Тўплар гумбури, кўксини чангаллаб, жон бераётган одамлар...

Аммо окопда мен билан ёнма-ён ётган рота командиримиз Тезаков атакага кўтарилишдан олдин ўққа учиб, йиқилди-ю, буни кўриб юрагим ғазабга тўлди. Окопдан югуриб чиқдим-у, қўл пулемётимдан тўхтовсиз отиб, олға қараб югуриб кетдим. Қолган жангчилар ҳам менга эргашишди. Душман чекинди. Шундай қилиб биринчи жангда уруш нима эканлигини яхшигина билиб олдим.

Ундан кейин полкимиз Ленинградни ҳимоя қилишда иштирок этди. Кечаси ротамиз бир тепаликка келиб жойлашди. Тонг отганда атрофга назар солсак, душман қуршовида қолибмиз. Ёрдам кутиш бефойда. Аммо, даҳшатлиси шуки, озиқ-овқат, сувимиз камайиб қолган эди. Душман ҳам бизни пайқаб қолган экан, атрофдан ўраб кела бошлади. Югуриб бориб пулемётга ёпишдим. Шу пайт командиримиз:

— Ўт очилсин! — деди баланд овозда.

Тепкини босдим. Кўзимга бақаранг шинелли фашистдан бўлак ҳеч нарса кўринмасди. Пулемётга маҳкам ёпишганимча уриб ётибман. Душман чекинди, аммо бир оз ўтгач яна ҳужумга ўтди. Бу гал замбаракларини ҳам ишга солди.

Биринчи жангда анча талофот кўрган эдик. Чунки, очлик ва сувсизлик кўпчиликнинг тинкасини қуритиб қўйган эди. Мен ҳам отаяпман-у, беихтиёр кўзларим тиниб кетаяпти. Бир амаллаб ўзимни яна қўлга олдим. Қуршовдан чиқиб кетишнинг сира ҳам иложи йўқлигини ҳаммамиз англаб турибмиз, лекин ниятимиз ҳеч таслим бўлмаслик! Шу пайт ён томонимиздаги пастликдан «ура» садолари янгради. Бир нафас отишмани тўхтатиб, ҳаммамиз ўша томонга қарадик. Қувончдан кўзларимиздан ёш чиқиб кетди. Бизга ёрдам кучлар келаётган эди.

Орадан бир ойлар чамаси вақт ўтгач, Сталинград жангида иштирок этдим. Бир куни ҳужумга ўтиш олдидан ёлғиз бизларни душман орқасига юборишди. Ўқдан етарлича олдикда, душман эгаллаб турган жойни айланиб ўтиб, баланд бир тепаликка жойлашиб олдик. Мабодо душман чекунгидай бўлса биз йўлини тўсиб туришимиз керак эди. Ҳақиқатан ҳам шундай бўлиб чиқди. Бизникилар ҳужумга ўтиб, душманни тепаликка томон суриб кела бошлади. Энди навбат бизга келган эди. Бундай зарбага учрашни сира ҳам кутмаган бўлишса керак, эсанкираб қолишди.

Душман бир оз эс-ҳушини йиғиб олгач, зенитчкаларни ишга солди. Икки пулемёт ва уч зенитка тепаликни ўққа тута бошлади. Кўп ўтмай шерикларимиз тепаликка яқинлашиб қолишди. Аммо бехосдан ёнимга келиб тушган снаряд мени улоқтириб ташлади.

Ҳушимга келганимда кимдир оғзимга сувдон тутаётган экан. Бир-икки қултум сув ичиб, қарасам шерикларим. Қувониб кетдим. Яраланган қўлимнинг оғриғини ҳам унутиб, душман ортидан қувиб кетдим. Аммо, душман ўз қўшилмаларига етиб олгач, қарши ҳужумга ўтди. Биз тезлик билан ерга ётиб, уларни ўққа тута бошладик. Бироз отишмадан кейин командиримизнинг:

— Ватан учун олға! — деган ҳайқириғини эшитдим-у, қўл пулемётимдан тўхтовсиз отиб югуриб кетдим...

Қурбон ака енгил тин олиб,.. жиддий оҳангда қўшимча қилди.

— Энди ҳеч қачон уруш бўлмасин. Ҳа, сира-сира бўлмасин. Бунга йўл қўймаслик керак.

Қурбон ака Абзаловнинг Улуғ Ватан уруши йилларида кўрсатган жасорати, мардлигини Ватанимиз муносиб тақдирлаб, биринчи даражали «Ватан уруши» ордени, «Жанговар хизмати учун» ва бошқа ўнлаб медаллар билан мукофотлади.

Қурбон ака ҳозир Калинин районидаги Охунбобоев номли колхознинг Киров участкасидаги 1-комплекс механизациялашган чорвачилик бригадасида ишлаяпти, у салкам 40 йилдан бери ҳалол меҳнат қилиб келяпти.

Э. УСМОНОВ.

Мана бу суратга бир назар ташланг. «Одерда баҳор» фильмидан бир кадр. Совет танклари Берлинга кириб бормоқда. Ғалаба яқин! Лекин фашизм ўз уясида янчилгунча озмунча шаҳар ва қишлоқлар вайрон бўлди, оналар фарзандларидан, фарзандлар оталаридан айрилди дейсизми.

Совет жангчилари Рейхстаг устига ғалаба байроғини қадаганларига 23 йил бўлди. Бугун совет халқи ва барча прогрессив инсоният фашизм устидан қозонилган ғалаба кунини байрам қилар эканлар, одамларни хушёр бўлишга, янги урушга йўл қўймасликка ундамоқдалар, урушни лаънатламоқдалар.

ЗАПАСДАГИ КАПИТАН

Гитлерчилар Германияси муқаддас Ватанимиз тупроғига хиёнаткорона бостириб кирган вақтда Қаюм ака Худойберганов Чирчиқ шаҳридаги 2-мактабда илмий бўлим мудири бўлиб ишларди.

Педагог тинч меҳнат қучоғини ташлаб, Она-Ватанини душманлардан ҳимоя қилишга отланди. Кўнгиллилардан ташкил топган 99-ўзбек дивизиясига ёзилди. 1941 йилнинг ноябрь ойида батальон комиссари этиб тайинланди.

Комиссар Худойберганов Сталинградни немис-фашист газандаларидан озод этишда қатнашди. Ҳаракатдаги жангчиларнинг сиёсий раҳбари сифатида Воронеж, Харьков, Киев ва бошқа шаҳарларда бўлган шиддатли жангларда қатнашди. Совет Армиясининг мард, довюрак солдатлари қаторида машаққатли, оловли йўлни босиб ўтди. Биринчи Украина фронтининг жангчилари сафида душманни Берлингача қувиб борди. Чехословакияни фашистлардан озод этишда қаҳрамонлик намуналарини кўрсатиб «Жасорати учун» медали билан тақдирланди.

Биринчи даражали Ватан уруши, Қизил Юлдуз орденлари ва бир қанча медаллар билан мукофотланган, запасдаги капитан ғалабадан кейин яна тинч ижодий меҳнат қучоғига қайтди. Ҳозир Худойберганов Оржоникидзе район халқ маорифи бўлимида инспектор бўлиб ишлаяпти. Мактабларда ўқув-тарбия ишларини яхшилашда ташаббус кўрсатмоқда. Собиқ жангчи тез-тез ўқувчилар билан учрашиб туради. Совет Армиясининг шонли йўли ҳақида, қаҳрамонлар тўғрисида ҳикоя қилиб беради.

А. РАҲИМБЕРДИЕВ.

БУКИЛМАС ИРОДА

Аслини олганда Абдулла ота ҳеч кимга почча ҳам эмас, тоға ҳам. Аммо кўпчилик уни «почча» деб чақиради. Маҳалладагилар бирор маслаҳатли иш бўлса ҳам Абдулла отага мурожаат қилишади, чунки кўпни кўрган, ҳаётнинг паст-баландини яхши билади. Унинг ҳаёти ёшлар учун катта бир мактаб.

Абдулла ота ногирон. Бир оёғи тиззасидан, иккинчиси тўпиғидан кесиб ташланган. Бу — лаънати урушнинг тамғаси.

Абдулла ота Ватан уруши бошланганда кўнгиллилар қатори фронтга жўнади. Бир мингдан зиёд туну кун душман билан шердек олишди. Қанча-қанча қишлоқ-шаҳарларни фашистлардан тозалашда қатнашди. Лекин уруш қурбонсиз бўлмайди, дейдилар. А. Толипов икки оёғидан ажралиб уйига қайтди.

У аввалига руҳан азобланди. «Энди менинг кимга керагим бор» деб ўйлади ҳам. Лекин, ирода, келажакка умид уни яшашга ундарди.

Абдулла ота маҳалла оқсоқоли Муҳиддин ака маслаҳати билан тарғиботчилик қила бошлади. Маҳалла чойхонасида газета ўқир, жанг хотираларидан сўзлаб берарди.

— Урушдан янги қайтган кезларим эди,— деб эслайди Абдулла ота.— Кунларнинг бирида қўшни ҳовлидан йиғи овози эшитилиб қолди. Чиқсам, Муборак опа болаларини атрофига тўплаб йиғларди. Унинг қўлида «қора хат». Воқеани тушундим-у, лекин Жўра ўлганига ишонгим келмасди. Аёлни юпатдим. Унга, эринг ўлган эмас, ишон, ҳали қараб тур қайтиб келади, суюнчини ҳам ўзим оламан, дедим. Кўп вақт ўтмай Жўра ака медаллар тақиб уйига кириб келди.

Абдулла ота эвакуация қилинган болаларни болалар уйига, ёшларни ишга жойлаштиришда жонбозлик кўрсатиб ишлади.

Абдулла ота Толипов ҳозир ҳам маҳаллада тарғиботчилик қилади. Ёшларни Ватанни севишга, мураккаб ҳаёт сўқмоқларидан чўчимасликка даъват этади.

Р. ЛУТФУЛЛАЕВ,
Тошкент шаҳар «Коммуна» маҳалласи

ҒАЛАБА ТОНГИ

ШУҲРАТ

Солдатлик шинелин қадри беқиёс,
Ўқ теккан тешиги—олам эшиги.
Фронтдир садоқат, мардлик бешиги,
Ҳар ўкнинг учиши ўзи ажиб соз!
Ажиб соз у кунлар мадҳига мафтун,
Мафтундир башарий идрок, тафаккур.
Жанговар йилларнинг оташин тафтин
Йиллардан йилларга сочар шафақ нур!
Шафақ нур шаънини мардлардан сўранг,
Ҳар зарра ва онин санаб турганман.
Умр-жон савдосин қилганда ҳар жанг,
Мен гувоҳ бўлганман—фронт кўрганман.
Ҳа, фронт кўрганман! Ўлим даҳшатин
Душманга коптокдек отиб юрганман.
Ажалин дўстлардан йироқ сурганман,
Эътиқод, иродам мустаҳкам, чатин!
Чатиндир солдатнинг қалби, ишончи,
Ғалаба бонгига қўшилган зўр онт.
Доядир сафарга ҳар деҳқон, ишчи,
Синовдир солдатга ҳар жанг, қон, фронт.
Фронт, жанг лаҳзасин ҳаёти мангу,
Мангудир ҳар шаҳид умри, мақсади.
Қалблардан ўчмайди ёниқ сурати,
Уларнинг оқшоми бу куннинг тонгги!
Бу куннинг тонгида янграган нидо,
У кунлар «ура» син давомидир, бил.
Асрлар уфқидан беради садо,
Мадҳия ўқибдир унга содиқ дил.
Содиқ дил меҳр-ла ташаккур айтиб,
Ғалаба тонгига деймиз: —Ассалом!
Ўша он инсонлар ақлин бойитиб,
Ўша он тарихга ёзмиш ўчмас ном.
Ўчмас ном—Ғалаба!
Мен ўша куни
Душманни ерида қиртишлаганман.
Ва ўзим ўша кун ер тишлаганман,
Ўша кун ҳали ҳам қийнайди мени.
Қийнайди мени у! Гўёки дейди:
— У кунлар эсингдан чиқмасин, солдат!
— Эсимдан чиқмайди! Унутмам албат!
Жаҳон ҳам жўр бўлар:—
Ҳа, ҳа чиқмайди!

АЪЛОЧИ МАТРОС

Тенгдошлари ва командирлар ҳурматини қозонган аълочи матрос Баҳодир Назруллаев Ватан олдидаги хизматни ўташга отлангунча Тошкент телевидение студиясида оператор ассистенти бўлиб ишлаган.

Баҳодир хизматнинг дастлабки кунларида анча қийналди. Командирлар уни ўқув бўлинмасида қолдиришганда хафа ҳам бўлди. Хизмат унга зерикарли бўлиб туюлди. Дўстлари билан кечалари бўладиган тревогаларда қатнашишни, «душман» билан олишиш учун «бегона соҳилга ҳамла қилишни жуда-жуда истарди. Лекин командирлар уни ўқув бўлинмасидан жанговар бўлинмага ўтказмас, аввалига пишиқ ва пухта билим олишни талаб этардилар. Кўп ўтмай Баҳодир ҳарбийлар ҳаётига кўникиб кетди. Ўқишдан бўш бўлди дегунча ўзининг севган касби расм олиш билан шуғулланарди. Фотоаппарат унинг энг яхши овунчоғи. Баҳодир суратга олишни она шаҳрида Тўлқин Содиқовдан ўрганган. Кейинчалик устоз унга операторлик сирларини ҳам ўргатиб, ўзига шогирд қилиб олган эди.

Кўп ўтмай Б. Назруллаев жанговар машқларда қатнаша бошлади. Тиришқоқ, абжир матрос дўстларидан орқада қолишни истамасди. Устав қоидаларига қатъий амал қилган, ҳарбий билимини оширишга интилган Баҳодир жамоат ишларида ҳам актив қатнаша бошлади, комсомол топшириқларига виждонан қаради. Жанговар ва сиёсий тайёргарлик аълочиси Б. Назруллаев матрослар ва командирлар ҳурматини қозонди, иккинчи статья старшинаси ҳарбий унвонини олди. Комсомоллар унга юксак ишонч билдиришди. Комсомол ташкилоти секретари ўринбосари сифатида ҳам ибратли ишлар қиляпти. Баҳодир дўстлари қатори шонли Ленин комсомолининг 50 йиллик байрами шарафига ўзаро мусобақани қизитиб, катта ютуқларни қўлга киритмоқда.

Ҳарбий хизматни аъло даражада ўтаётган Б. Назруллаев қисм командирлигининг бир неча бор ташаккурига сазовор бўлган. Аълочи матроснинг тенгдошлари ва командирлари номидан унинг онаси Каромат Назруллаевага ана шундай ажойиб фарзанд тарбиялагани учун миннатдорчилик билдирмоқчиман. Каромат опа! Ўғлингиз Баҳодир Ватан олдидаги бурчини муносиб ўтаяпти. У ўз оталари ва акалари изидан бориб, шонли традициямизнинг муносиб давомчиси сифатида бошқаларга ўрнак бўлмоқда. Шундай фарзанд ўстирганингиз учун сизга минг раҳмат!

П. КОВБАСЮК,
1-статья старшинаси.

„ҒАЛАБА“ БОҒИДА ҒАЛАБА БАЙРАМИ

Совет халқи Улуғ Ватан урушида ғалаба қозонган куннинг 23 йиллиги шарафига пойтахтимизнинг «Ғалаба» боғида бугун умумшаҳар сайили бўлади. Театрлаштирилган бу байрам «Қон билан жипслашган қардошлик» деб аталади. Унинг сценарийсини боғнинг бадиий раҳбари Вадим Раевский тузган. Байрамда Улуғ Ватан урушида фидокорлик кўрсатган қаҳрамонлар, фронт орқасида мардона меҳнат қилган кексалар, аёллар жасорати ўз аксини топади.

Шаҳар ижроия комитети маданият бошқармаси Киров район партия ва совет ташкилотлари билан биргаликда ўтказаётган бу тадбир Улуғ Ватан уруши қаҳрамонларини ўзига хос равишда шарафлаш бўлади. Байрам кундуз соат 4 да бошланади.

Боғ территориясида ишлаб турган ресторан, чойхоналар, ошхона, буфет ва киоскалар, кинолекторий, қироатхона, шахмат клуби, спорт майдончаси бу ерга келган дам олувчилар ихтиёрида бўлади.

Ғалаба байрамига бағишланган учрашувлар, кечалар, томошалар пойтахтнинг ҳамма майдонларида, дам олиш уйлари ва клубларда ўтказилади.

ДЎСТЛИК ВА

Марксизмнинг биринчи программ ҳужжати бўлган «Коммунистик партия манифести», «Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!» деган оташин даъват билан тугалланган эди. К. Маркс ва Ф. Энгельс раҳбарлик қилган Коммунистлар Союзининг байроғига ана шу сўзлар ёзилгандики, бу ўлмас шиорни Биринчи Интернационал дунё пролетарлари революцион курашининг энг муҳим принципи деб эълон қилган эди.

Улуғ Ленин илмий коммунизм ижодкорларининг бу ғояларини ривожлантириб, пролетар интернационализмини янада юксак даражага кўтарди, уни империализм даврининг янги тарихий вазиятига муносиб суратда ишлаб чиқди ҳамда ишчилар синфи ва унинг революцион партиясини ана шу ғоя билан қуроллантирди. Ленин пролетариатнинг кучи бирликда эканлигини, ишчиларни бир-биридан ажратиб юбориш йўлидаги ҳар қандай уриниш ишчилар синфи иши учун зарарли ва хавфли эканлигини кўрсатиб берди.

Эндиликда пролетар интернационализми, меҳнаткашларнинг қардошлиги ва дўстлиги ғоялари барча мамлакатлардаги кенг халқ оммасининг онгига сингиб бормоқда, халқаро ишчилар ҳаракатида ҳукмрон идеология бўлиб қолмоқда, меҳнаткашларнинг тинчлик, демократия ва социализм иши учун олиб бораётган курашига бошчилик қилаётган коммунистик ва ишчи партияларнинг стратегияси ҳамда тактикасига асос бўлиб хизмат қилмоқда. Пролетар интернационализми ғоялари мустамлака ва қарам мамлакатлар халқларининг ўсиб бораётган миллий-озодлик ҳаракатига тобора катта таъсир кўрсатмоқда.

Пролетар интернационализми социалистик давлатлар халқларининг дўстлиги, ягона лагерни ташкил этган социалистик давлатларнинг қардошларча ҳамкорлигидир, барча мамлакатлардаги ишчилар синфининг агрессия ва урушга қарши, озодлик ва инсониятнинг социал тараққиёти учун биргаликда олиб борилаётган курашдаги бирлигидир.

Ҳозирги вақтда коммунизм тантанаси учун курашда пролетариатнинг халқаро бирлиги айниқса катта аҳамиятга эга. Халқаро ҳаётнинг ҳозирги мураккаб шароитида пролетар интернационализми проблемаси капиталистик мамлакатлардаги ишчилар ҳаракати ва демократик ҳаракатнинг ривожланаётганлиги, халқларнинг миллий озодлик ва тинчлик йўлидаги кураши кучайиб бораётганлиги муносабати билан тобора муҳим ўрин тутмоқда.

Тинчлик, демократия ва социализм манфаатлари барча мамлакатлардаги ишчилар синфи ва меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлигини бутун чоралар билан мустаҳкамлашни, пролетар интернационализми ғояларига путур етказиш йўлида кейинги вақтларда буржуа идеологлари томонидан, шунингдек халқаро ишчилар ҳаракати сафларидаги айрим элементлар томонидан қилинаётган ҳуруж-ларга қатъий зарба беришни талаб этади.

Кейинги вақтларда юз бераётган воқеалар, хусусан Хитойдаги воқеалар пролетар интернационализмини янада мустаҳкамлаш зарур эканлигини яққол кўрсатмоқди. Коммунистлар ишчилар синфини ошкора ёки ниқобли равишда тўғри йўлдан тойдирувчиларга қарши курашда пролетар интернационализми принципларини доим ҳимоя қилиб, буржуа миллатчилигининг ҳар қандай кўринишларига кескин суратда қарши чиқадилар.

«Буржуа миллатчилиги ва пролетар интернационализми, — деб ёзган эди В. И. Ленин—бутун капиталистик дунёнинг икки буюк синфий лагерларига мувофиқ бўлган ва миллий масалада икки сиёсатни (бунинг устига: икки хил дунёқарашни) ифодалайдиган иккита бир-бирига муросасиз душман бўлган шиордир». КПСС нинг бутун фаолияти пролетар интернационализми ленинча принципларига ва шу билан бирга революцион ватанпарварлик принципларига асосланган. Бизнинг партиямиз В. И. Ленин кўрсатмаларига амал қилиб, кўп миллатли совет социалистик давлатини вужудга келтирди ва мустаҳкамлади.

Революциядан илгариги Россияда буржуазия ва помешчиклар «бўлиб ол ва ҳукмронлик қил» принципига амал қилиб, халқлар орасига нифоқ солишга ҳар қандай йўллар билан уринган эдилар. Совет тузуми ана шу адоват ва душманликка абадий хотима берди. Бу тузум социалистик революциянинг энг оғир вазифаларидан бирини ҳал этди: мамлакатимизда яшовчи миллат ва халқларни қардошларча дўстлик воситалари билан бирлаштирди ва миллий масалани социалистик жамият шароитидагина тўғри ҳал этиш мумкин эканлигини кўрсатди, СССР халқларининг қардошларча дўстлиги, ва ҳаётбахш совет ватанпарварлигини вужудга келтирди.

Совет Иттифоқида ва социалистик лагерь мамлакатларида капитализм сарқитларидан, шу жумладан, буржуа миллатчилигидан халос бўлган янги кишилар ўсиб камол топмоқда, ватанпарварларнинг янги маънавий қиёфаси шаклланди, улар ғоявий жиҳатдан ўсди. Бу эса Улуғ Октябрь революциясининг, шунингдек халқ демократияси мамлакатларидаги революцияларнинг энг катта ютуқларидан биридир.

Меҳнаткашлар ватанпарварлиги социалистик Ватанга фидокорона содиқ бўлишга, барча миллатлар меҳнаткашларининг қардошларча бирдамлигига, уларнинг Ватан ҳимоясига доим тайёр туришларига асосланади. Бу ватанпарварлик империалистик агрессорлар озод халқларнинг миллий мустақиллиги ва социалистик ғалабаларига қасд қилганлари тақдирда уларга қақшатқич зарба беришга асосланади.

Социалистик ватанпарварликда халқларнинг миллий традициялари билан барча меҳнаткашларнинг умумий ҳаётий манфаатлари бирга қўшилгандир. Социалистик ватанпарварлик барча миллат ва халқларни бир-бирларидан ажратмай, балки уларни ягона қардошлик оиласига жипслаштиради.

Социалистик ватанпарварлик пролетар интернационализми билан чамбарчас боғлангандир. Совет кишиларигина эмас, балки барча халқ демократияси мамлакатларининг халқлари, дунёдаги барча илғор кишилар ҳам Совет Иттифокининг жаҳоншумул тарихий муваффақиятлари билан фахрланмоқдалар. Европа ва Осиёдаги халқ демократияси мамлакатлари халқларининг янги ҳаёт қурилишида эришаётган муваффақиятлари ҳам совет кишиларини, социалистик лагердаги мамлакатлар меҳнаткашларини, бутун прогрессив инсониятни қувонтирмоқда.

ТИНЧЛИК ПОСБОНИ

ЕР ЛОЧИНИ

1945 йилнинг май ойи. Ғалаба кунлари. Биз қуюқ ўрмон ичида баҳор қушларининг ёқимли наъмаси, майса ўтларнинг муаттар ҳидига маст бўлган ҳолда сайр қилиб юрардик. Аҳир, бундан бир неча ҳафталар илгари, ҳаммаёқ пўлат, чўян, қўрғошин ва яна аллақандай металлардан ясалган ўқ, мина, бомба ва снарядларнинг чийиллаган, визиллаган ва гумбурлаган овозлари қулоқларни қоматга келтирган эди. Эндичи, энди у овозлар абадийга ўчган. Чунки, душман шармандаларча мағлуб бўлиб, тамомила тор-мор қилинганди.

Худди мана шу ўрмон ёқасидаги катта тош йўлдан 1941 йилнинг ёз ойларида даҳшатли занжирларини ғажирлатиб, аждаҳодек «Тигр»лар, «Понтёр»лар узоққа, жуда узоққа отадиган узун хартумли тўпларни тортиб, автомашиналар, пулемётлар ўрнатилган мингларча мотоциклар, миномёт, огнемёт ва турли-туман ўқ-дори, яроғ-аслаҳа ортган машиналар, тиш-тирноғигача қуролланган юз мингларча гитлерчилар ўтган эди.

Қани энди, у кўчаларнинг тили бўлса-ю, 1941 йилнинг 22 июнь куни шу ердан пашшаю-малахдай одим ташлаб ўтган юз мингларча каллакесарларнинг қанчаси қайтиб ўтганини гапириб берса! Йўлларда гапириш учун тил бўлмаса ҳам, ўша вақтда гўё фашист армияси ғалабасини шарафловчи шиорларни пештоқларида ҳилпиратиб, эндиликда култепага айланган биноларнинг вайроналари эса қонхўр саёқларнинг қақшатғич таёқлар еб қочиб ўтгани ҳақида овозининг борича бақириб гапираётгандай туюларди.

Биз ўрмон ичини сайр қилиб, сайҳон майдонга чиққанимизда менинг исм, фамилиямни айтиб чақирган овозни эшитдим-у, турган еримда тўхтаб қолдим. Узоқдан бир неча киши биз томонга қараб келар, улардан бири ўнг қўлини баланд кўтарган ҳолда, тўхтанг! дегандай, тез-тез одим ташлаб келарди.

Бир-биримизни кўриш билан ҳарбий қонда бўйича честь бериб эмас, қўл ҳам бермай қучоқлашиб кетдик. Бир-биримизни Ғалаба билан табрикладик.

Қотмадан келган, мовий кўз, капитан формасидаги бу йигит менинг қадрдон дўстим Иван Ходяков эди. У билан Иваново шаҳрида ҳарбий сиёсий мактабда бирга ўқиган эдик. Мактабни битиргач у Украина фронтига, мен Ғарбий фронтга кетган эдик.

Дўстим шу куни бизникида меҳмон бўлиб қолди. Тун яримдан ошган бўлса ҳам гапимиз тамом бўлмас, навбатма-навбат босиб ўтган йўлларимиз, жанговар дўстларимиз ҳақида гаплашардик.

Дўстим қўлидаги папиросни тўйиб, яна бир шимирди-да, ерга ташлаб, ўнг қўлини елкамга қўйиб туриб деди.

— Капитан! Қисмимизда анчагина ўзбекистонлик йигитлар бор эди, ҳаммаси ҳам яхши жанг қилди. Аммо биттаси ҳақида гапирмай иложим йўқ, балки уни танирсиз, исми-фамилияси Юсуф Нишонов. Танимайсизми?

— Танишга ўхшайди, аммо эслаёлмаяпман, ҳозир қаерда?

— Куни кеча демобилизация қилинган солдатлар билан биринчи эшелонда Ўзбекистонга жўнаб кетди.

— Яхши йигитмиди?

— Яхши бўлганда қандай, мен уни эркалатиб, ер лочини, деб атардим.

— Сабаб?

— Сабаби шуки, учувчи лочинларимиз душман кузғунларини осмонда қийратса, бу душман танклари ва машиналарини ерда қийратарди. 1942 йилнинг баҳор ойларида қисмимизга танкчилар мактабини тамом қилган бир неча ёш танкчилар келди. Улар орасида қорачадан келган, қотма, кичкина йигитча ҳам бор эди. Бу Юсуф Нишонов эди.

Биз ўша кунларда мудофаада турар эдик. Янги жангларга зўр бериб ҳозирлик кўрмоқда эдик. Ёш танкчиларга ҳам машиналарни топшириб, ҳозирлик кўришни буюрдик. Ёшлар эмасми, жуда ишга киришиб кетишди. Отувчи танкчи Юсуфжон ҳам тез орада танкдаги тўп ва пулемётдан жанг вақтида мўлжалга қандай қилиб тўғри ўт очишни пухта ўрганиб олди.

Мудофаа узоққа чўзилмади. Чунки, ўша кунларда Волга бўйлари катта хавф остида қолган эди. Шунинг учун ҳам қисмимиз Волгага ташланаётган душманга қарши курашга отланди. Қисм биринчи жангга Серафимовичи станциясида киришди.

Биринчи жанг шундай қизғин ва шундай даҳшатли бўлдики, тиш-тирноғигача қуролланган душман билан икки кечаю, икки кундуз олишдик. Бу жанг қисм жангчилари учун катта синов ҳам бўлди. Бу синовдан кўплар қатори Юсуф Нишонов ҳам ўтди. Очиғини айтганда бу ёш йигитчанинг бундай жанг қилишига ҳеч ишонмаган эдик. Оқибатда нима бўлди? У ўз танки билан Волга бўйларида душманнинг аскар ортган икки машинасини мажақлаб, ўн беш гитлерчини асир олди. Юсуф Нишоновни қўмондонлик «Жасурлиги учун» медали билан мукофотлади.

Волга бўйларидаги жанглар тамом бўлгандан сўнг қисмимиз олдинга қараб кетди. Олдинга қараб кетганда ҳам ҳар қарич ер учун жанг қилиб кетди. Нишонов Украинанинг иккинчи пойтахти, Харьков учун бўлган жангларда ҳам ажойиб маҳорат кўрсатди. Бу жангларда у фашистларнинг энг кучли «Тигр» танкини ва ўқдори ортган икки автомашинасини йўқ қилди. Житомирни озод қилиш учун бўлган тарихий жангларда эса душманнинг бир қанча солдат ва офицерларини қириб ташлаб, бир қанчасини асир олди. Қисм қўмондонлиги уни номи ёзилган соат билан тақдирлади.

Жанглар кетидан қизғин жанглар давом этарди.

Баҳодир отувчи-танкчи Нишонов душман танкини мажақлаши биланоқ разведкани давом эттириш учун яна олдинга қараб кетди. Орадан кўп ўтмай муҳим маълумотлар олиб ўз қисмига қайтиб келди. Юсуфжон кўрсатган бу жасурлик учун қўмондонлик уни Қизил Юлдуз ордени билан мукофотлади.

Карпат тоғларида бошланиб кетган қизғин жангларнинг бирида Нишонов ярадор бўлиб қолган бўлса ҳам жанг майдонидан чиқиб кетмай, душман билан курашни давом эттирди.

Қисм командири сержант Нишоновга Қизил Юлдуз орденини топширган куни, у жангчилар сафи олдида туриб:

Ҳукуматнинг Олий мукофотига жавобан танамда қатра қоним қолгунча курашаман, — деб тантанали равишда қасамёд қилди.

Қисм жангчилари душманга қарши қизғин жангларни давом эттириб, Ғарбга томон илгарилаб кетди.

Мана шундай ўт юрак йигитни вояга етказган ўзбек халқига офарин! деб сўзини тамомлаган эди дўстим.

* * *

Мен бу қаҳрамон танкчи — ер лочинини ўтган йили топдим. Юсуфжоннинг уйида, деворда осиғлиқ турган рамка ичида, биринчи Украина фронти қўшинлари Қўмондони Совет Иттифоқи Маршали И. Конев, фронт Ҳарбий Советининг аъзоси генерал-лейтенант К. Крайников ва фронт Штабининг бошлиғи Ив. Петров имзо чеккан «Ташаккур ёрлиғи»да қуйидаги оташин ва жанговар сатрларни ўқидим:

«Гвардиячи старший сержант Нишонов Юсуфга. Қимматли ўртоқ: Сиз Ватанга ғалаба билан қайтмоқдасиз.

Сиз урушнинг оғир йилларида ўзингизнинг ватанпарварлик бурчингизни ҳалоллик билан бажардингиз, ўзининг жанговар хизматлари билан халқимизнинг иззат ва ҳурматига сазовор бўлган Биринчи Украина фронти қўшинлари сафида муносиб хизмат қилдингиз.

Улуғ Ватан уруши кунларида Сизни илҳомлантирган Ватанга бўлган садоқат ва муҳаббат тинч қурилиш фронтидаги жасоратингизга битмас-туганмас манба бўлишига ишонч билдираман.

Фронт қўшинлари сафида қилган аъло даражадаги хизматларингиз учун чин юракдан раҳмат. Ватанимизнинг бахт-саодати учун социалистик меҳнат фронтида соғ ва саломат бўлиб, янгидан-янги ғалабаларга эришувингизни истайман».

Қўмондонликнинг юксак истакларини фидокорона меҳнатида оқлаётган, Улуғ Ватан уруши кунларида душман танкларига, техникасига ва жонли кучларига қирон келтирган моҳир отувчи-танкчи — ер лочини Юсуфжон Нишонов бола-чақалари, эл-юрти, коллективи олдида фахр билан: Ватан урушининг даҳшатли кунларида ўз Ватанини ҳалокат ва талон-тарождан сақлаб қолганлар қаторида мен ҳам бор эдим, дейишга тамомила ҳақлидир.

Адҳам РАҲМАТ.

Фашист байроқлари Кремль остонасига ташланмоқда.

ГУЛДАСТА

Гулқайчи қўлимда, боғ
оралайман,
Ҳали тонг кулмайин, қуш
уйғонмайин,
Бўйлари муаттар гул
саралайман,
Дудоғида инжу, табассум
майин.
Сархил ниҳолларим ором
бахш этиб,
Кўнглим қувончидан
ясайман даста.
Меҳримнинг гнёси — дил
эриб кетиб,
Чашма муҳаббатим гулга
пайваста.
Йўқ, гуллар, ёримга эмас
бу гуллар —
Ерни ҳам бош эккан жасур
инсонга.
Бизни деб қон кечган
оловли йиллар —
Ўлимга тик боқиб, жон
олган жонга.
Ғалаба айёми — музаффар
шу тонг,
Ғолиблар сафидан излаб
кутаман.
Салют садолари урганида
бонг,
Чаман гулдастасин унга
тутаман.

Усмон ЖОНГИТОВ.

Мамлакатлар Одамлар Воқеалар

АМЕРИКАНИНГ ЯНА УЧ САМОЛЁТИ УРИБ ТУШИРИЛДИ

ХАНОЙ, 6 май. (ТАСС). Вьетнам халқ армияси ҳаво мудофаа қисмлари кеча Куангбинь вилояти территорияси устида Американинг уч самолётини уриб туширдилар.

Вьетнам информация агентлигининг хабар беришича Вьетнам Демократик Республикаси территорияси устида уриб туширилган Америка самолётларининг умумий сони 2.890 тага етган.

ТАСС БАЁНОТИ

Кейинги кунларда ғарб матбуотининг баъзи органларида, шунингдек Чехословакиянинг айрим газеталарида Чехословакиянинг собиқ ташқи ишлар министри Ян Масарикнинг ўлимига сабаб бўлган ҳоллар тўғрисида ҳар хил уйдирмалардан иборат мақолалар пайдо бўлди. Маълумки, Ян Масарик 1948 йилда ўзини-ўзи ўлдирган эди. Ҳозирги вақтда душман пропагандаси Масарикнинг ўлимига «Совет Иттифоқи хавфсизлик органларидаги қандайдир маслаҳатчилар» алоқадор бўлган, деб кўрсатишга уринмоқда.

ТАСС ана шу хабарлар бошдан-оёқ ёлғон эканлигини қатъий суратда айтиш ваколатини олган. Бундай хабарларни тарқатувчилар тамомила муайян бир мақсадни — шундай иғвогарлик йўли билан иккала дўст давлат — Совет Иттифоқи билан Чехословакия ўртасида лоақал бир-бирига шубҳа туғдиришга уриниш мақсадини кўзда тутади. Социалистик Чехословакиянинг душманлари туҳматдан иборат ана шу хабарларни тарқатиш билан сиёсий жиҳатдан беқарор кишилар орасида советларга қарши кайфиятларни туғдиришга очиқдан-очиқ умид боғлайдилар.

Совет Иттифоқида Чехословакия коммунистлари, чехословак халқининг социалистик ғалабаларини қадрлаётган ҳамма кишилар империалистик пропаганданинг разил усулларига тўғри баҳо бера оладилар, деган қатъий ишонч изҳор қилинмоқда. Империалистик пропаганда кейинги вақтларда ҳар қандай сохта гаплар ёрдамида Совет Иттифоқи билан Чехословакия ўртасидаги дўстлик ва қардошлик муносабатларига путур етказишга уринмоқда.

БМТ СИЁСИЙ КОМИТЕТИДА

НЬЮ-ЙОРК, 7 май (ТАСС). Ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисида 18 лар Комитети тақдим қилган шартнома лойиҳасини кеча биринчи (сиёсий) комитетнинг навбатдаги мажлисида Ирландия, Эфиопия, Голландия ва Норвегия вакиллари нутқ сўзлаб ёқлаб чиқдилар. Шартнома лойиҳасини маъқулловчи резолюция лойиҳасининг авторлари қаторига Бирлашган Араб Республикаси ҳам қўшилди. БАР — бундай мамлакатларнинг 23-сидир.

ҚУВАЙТ араб дунёсининг кичик давлатларидан бири. У бундан етти йил муқаддам мустақилликка эришган. Нефть ишлаб чиқариш Қувайтнинг асосий экономикасини ташкил этади. Нефть миллий компанияси охирги йиллар мобайнида чет эл нефть монополияси қаршилигига зарба бериб ўз фаолиятини кенгайтиришга бутун кучини жалб этаяпти. Суратда: автомашиналарни бензин билан таъминлайдиган станцияда.

Р. Моисеев фотоси, ТАСС.

ОЗОД ХАЛҚНИНГ КАТТА БАЙРАМИ

ЧЕХОСЛОВАКИЯНИНГ ФАШИЗМ АСОРАТИДАН ОЗОД ҚИЛИНГАНИГА 23 ЙИЛ ТЎЛДИ

Қардош Чехословакия меҳнаткашлари ҳар йили 9 майни катта қувонч ва тантана билан байрам қиладилар. Бундан 23 йил муқаддам шу куни Чехословакия фашист босқинчилари чангалидан озод қилинди. Мамлакат тарихида янги давр — социализм қуриш даври бошланди.

Ўтган 23 йил мобайнида Чехословакия республикаси меҳнаткашлари Коммунистик партия раҳбарлигида революцион қайта қуришларни амалга оширдилар. Мамлакатда социалистик ишлаб чиқариш муносабатлари ғалаба қилди. 1960 йилда қабул қилинган янги Конституцияда мамлакатда социализмнинг узил-кесил ғалаба қилганлигини қонун билан мустаҳкамланди.

Халқ ҳокимияти йилларида мамлакат саноати, қишлоқ хўжалиги барқ уриб ўсди. 1967 йилда саноат маҳсулотининг ҳажми урушдан олдинги энг юқори даража бўлган 1937 йилга нисбатан 5 мартадан кўпроқ, миллий даромад эса 2,5 баравардан ортиқроқ кўпайди. Чехословакия жаҳон саноат маҳсулотининг 2 процентдан ортиғини бермоқда ва жон бошига маҳсулот ишлаб чиқаришда Европадаги мамлакатлар ичида олдинги ўринлардан бирини эгаллайди. Саноат маҳсулотларининг йиллик ўртача ўсиш суръатлари жиҳатидан ҳам Чехословакия юқори ривожланган капиталистик мамлакатлардан устун туради.

Чехословакия экономикасининг асосий тармоқлари — машинасозлик, электроэнергия, химия, металл ишлаш саноати юқори суръатлар билан ривожланмоқда. Урушдан сўнгги йилларда эски машинасозлик корхоналари қайта қурилди, кўплаб янгилари барпо этилди.

Социалистик қурилишнинг улкан ютуқларидан энг муҳими ўтмишда қолоқ бўлиб келган Словакияни индустрлаштирилганлигидир. Халқ ҳокимияти йилларида бу ерда кўплаб металлургия, машинасозлик корхоналари қурилди.

Чехословакияда енгил, озиқ-овқат саноати ҳам тез ўсмоқда. Мамлакатнинг пойафзал саноати бутун дунёда машҳур. Чехословакияда йилига 90 миллион жуфтдан ортиқ пойафзал ишлаб чиқарилмоқда. Шундан 20 миллиондан ортиғи Совет Иттифоқига жўнатилади.

Мамлакатда қишлоқ хўжалигини коллективлаштиришдек муҳим масала муваффақиятли ҳал этилди. Ҳозир 7130 қишлоқ хўжалик кооперативи ва 450 давлат хўжалиги мавжуд. Ишланадиган ерларнинг 90 проценти шулар ихтиёрида. Республика далаларида 180 мингдан ортиқ трактор, 14 мингдан зиёд комбайн, жуда кўплаб бошқа хил қишлоқ хўжалик машиналари ишлаб турибди. 1967 йилда қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти 1966 йилга нисбатан 3,5 процент ортди.

Халқ хўжалигини планли ривожлантириш натижасида миллий даромаднинг тезлик билан ўсиши туфайли меҳнаткашлар моддий фаровонлиги янада ошмоқда, уларнинг реал даромадлари, шунингдек, ижтимоий истеъмол фондлари тезлик билан кўпаймоқда. Жон бошига миллий даромад бўйича Чехословакия Европадаги қатор мамлакатлардан олдинда туради. Мамлакатда бепул медицина хизмати жорий этилган. 30 мингдан ортиқ врач халқ соғлиғи йўлида хизмат қилмоқда. Олий ўқув юртларидаги студентлар сони, ҳар 10 минг кишига ҳисоблаганда 98 кишига тўғри келади. Бу Италия, Франция, Англия, Германия Федератив Республикасидагидан анча ортиқ.

1966 йил май-июнь ойларида Чехословакия Коммунистик партиясининг XIII съезди бўлиб ўтди. Съездда қабул қилинган халқ хўжалигини ривожлантиришнинг тўртинчи беш йиллик планида (1966—1970 йиллар) саноат маҳсулотининг ҳажми 32—33 процент, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқариш 15 процент, миллий даромад 19—21 процент кўпайиши мўлжалланган.

Чехословакия халқаро социалистик меҳнат тақсимотига катта эътибор бермоқда ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашида фаол иштирок этиб келаётир. Унинг товар обороти йилдан-йилга ортмоқда. У ривожланиб келаётган Осиё, Африка, Латин Америкасидаги 30 дан ортиқ мамлакатларнинг миллий экономикасини ривожлантиришда беғараз ёрдам кўрсатмоқда.

Чехословакия билан Совет Иттифоқи ўртасида ўрнатилган иқтисодий ҳамкорлик яхши самаралар бермоқда. СССРнинг ёрдами билан Шарқий Словакия металлургия комбинати барпо этилмоқда. Бу комбинат ишга туширилгач, йилига урушдан олдинги даврда бутун мамлакат металлургия саноати бир йилда ишлаб чиқарганидан икки марта кўп маҳсулот беради.

Совет Иттифоқи билан Чехословакия ўртасида сиёсий, маданий алоқалар ҳам ўрнатилганки, бу алоқалар халқларимиз ўртасидаги дўстлик муносабатларини ривожлантиришга хизмат қилмоқда. Чехословакия Коммунистик партиясининг декабрь-январь ва апрель пленумларида, ЧКПнинг ҳозирги вақтдаги Ҳаракат Қилиш Программасида ҳам Чехословакиянинг мустақиллиги, унинг социализм қуришдаги қўлга киритаётган ғалабаларининг манбаи — Совет Иттифоқи халқлари билан чуқур дўстлик ва ҳамкорлик эканлиги, бу дўстликни янада давом эттириш ва бутун воситалар билан уни янада мустаҳкамлаш зарур эканлиги кўрсатилди.

Яқинда Москвада Чехословакия Социалистик Республикаси делегацияси билан Совет Иттифоқи раҳбарларининг учрашуви бўлиб ўтди. Унда томонлар СССР билан Чехословакия Социалистик Республикаси ўртасидаги дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорлик муносабатларини марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми принциплари асосида бутун чоралар билан ривожлантиришга, барча соҳаларда алоқаларни кенгайтиришга, социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари ҳамда жаҳон коммунистик ҳаракати бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш учун кураш олиб боришга интилаётганликларини изҳор этдилар.

Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик давлат билан биргаликда Чехословакия дунёда ва Европада тинчлик ўрнатиш соҳасида олиб борилаётган халқаро кенгашларда фаол иштирок этмоқда ва тинчлик учун тинмай курашмоқда. Америка империалистларининг Вьетнамдаги қонли урушларини тугатиш учун зарур бўлган чораларни кўрмоқда.

Чехословакия меҳнаткашлари Коммунистик партия раҳбарлигида мамлакатда янги жамият қуришда улкан марраларни қўлга киритиш, янги беш йиллик планни муддатидан олдин бажариш учун тинмай курашмоқдалар. Совет кишилари бу курашда ўз қардошларига катта муваффақиятлар тилайдилар.

Ю. ЙЎЛДОШЕВ.

БИРДАМЛИК БАЙРОҒИ

Коммунистик партия раҳбарлигида совет халқи коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришдан иборат буюк вазифаларни бажармоқда. Бутун халқ хўжалиги ва мамлакат мудофаа қобилиятининг негизи бўлган оғир саноат тўхтовсиз ўсмоқда. Совет халқи электростанциялар қурмоқда, саноат ва қурилишни бошқариш методларини такомиллаштирмоқда, миллион-миллион гектар қўриқ ерларни ўзлаштирмоқда, қишлоқ хўжалигини юксалтириш ва меҳнаткашларнинг доимо ўсиб бораётган эҳтиёжларини қондириш учун курашмоқда. Ўн беш иттифоқчи республикаларимизнинг бутун бойлиги, уларда яшовчи халқларнинг меҳнат ва маҳорати коммунизм қуришдан иборат умумий ишга хизмат қилмоқда.

Капитализм кишанларини парчалаб ташлаган ҳамда социализм лагерига ўтган давлатларнинг ўзаро муносабатлари ленинча интернационализм ғояларининг тантанасини кўрсатади, бундай лагернинг вужудга келганлиги эса жаҳон миқёсидаги социалистик ҳаракат тараққиётида янги даврдан далолат беради.

Социализм халқларни бирлаштиради, миллатларни бир-бирлари билан яқинлаштириш жараёнини тезлаштиради. Социалистик лагердаги мамлакатлар ўртасида янги хилдаги муносабатлар, қардошларча дўстлик ва ишонч муносабатлари вужудга келди. Бу муносабатлар пролетар интернационализми принципларига, чинакам тенг ҳуқуқлилик, миллий мустақилликни ҳурмат қилиш, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам принципларига асосланган.

Социалистик мамлакатлар меҳнаткашлар оммасининг бирдамлиги янги жамият барпо қилаётган мамлакатлар тақдирининг бир хил эканлигини англашга, ўз ғалабаларини халқаро империализмнинг ҳамласидан биргаликда мудофаа қилишга, пролетар интернационализми идеологиясига асосланади. Социализм ва коммунизм учун курашда мақсаднинг бирлиги, тинчлик ва хавфсизликни ҳимоя қилиш соҳасидаги вазифаларнинг бир хил эканлиги, барча мамлакатларнинг эркин ва мустақил тараққиёти, халқлар ўртасидаги дўстлик — буларнинг ҳаммаси меҳнаткашлар бирлигини янада мустаҳкамлайди, озод халқларнинг ижодий кучларини ўстиради.

Бутун дунё пролетарларининг улуғ йўлбошчиси ва устози Карл Маркс, ишчилар синфини озод қилиш халқаро характердаги ишдир, бу мақсадга эришмоқ учун барча мамлакатлар ишчиларининг қардошларча иттифоқи зарур, деб кўрсатган эди.

Пролетар интернационализми идеологияси коммунистик ва ишчи партиялар дунёқарашининг таркибий қисми, халқлар тенг ҳуқуқлилиги ва дўстлиги сиёсатининг негизи бўлиб қолди. Меҳнаткашларнинг халқаро бирлиги ва жипслиги марксчи-ленинчи партиялар фаолиятининг юксак принципидир. Бу партиялар, Лениннинг таъбирича, «бутун дунё пролетарларининг иттифоқи»ни ҳар нарсадан азиз кўрадилар.

Ҳозирги вақтда империалистик реакция социализм ва демократияга қарши ҳужумни тобора кучайтираётган, Америка Қўшма Штатлари эркпарвар Вьетнам халқи устига ажал уруғини ёғдираётган, Ғарбий Германия реваншчилари атом қуролига интилаётган, Яқин Шарқда, Осиё ва Африкада империализм кирдикорлари кучайиб бораётган бир пайтда пролетар интернационализми принципларини тўғри тушуниш ва шу асосда социализм, коммунизм учун фидокорона кураш олиб бориш айниқса муҳимдир.

Империализмнинг социализмга қарши қаратилган стратегияси социалистик мамлакатларга қарши қўпорувчилик ишларини олиб бориш ва урушга тайёргарлик кўриш билан чекланиб қолмаётир. Бу стратегия социалистик мамлакатларни, коммунистик ва ишчи партияларни ичидан бузишга қаратилган ишларни ҳам кўзда тутади. Империалистлар шу мақсадда баъзи мамлакатларда шовинизм сарқитларидан, тор миллатчилик туйғулари ва ревизионизм ҳамда реформизм кўринишларидан фойдаланмоқдалар.

Коммунистик ва ишчи партиялар меҳнаткашларнинг душманларига қарши курашда мустаҳкамланмоқда. Улар пролетар интернационализми принципларини оппортунистик руҳда бузишга қарши қатъий кураш олиб бориб, марксизм-ленинизмдан четга тоювчиларни, миллатчилик ва ревизионизм позицияларига ўтувчиларни шафқатсиз фош қилмоқдалар.

Бизнинг партиямиз бошқа қардош партиялар билан биргаликда пролетар интернационализмини мустаҳкамлашга, марксча-ленинча идеологияни пок ҳолда сақлашга ҳаракат қилмоқда. Маълумки, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг халқаро Кенгашини чақириш тарафдоридир. Будапештдаги Маслаҳат учрашувининг якунлари КПСС нинг бу позицияси жаҳондаги коммунистик ва ишчи партияларнинг кўпчилик қисми позицияларига мос эканлигини кўрсатди.

КПСС Марказий Комитетининг апрель Пленуми «Халқаро аҳволнинг актуал проблемалари ва КПСС нинг жаҳон коммунистик ҳаракатини жипслаштириш учун кураши тўғрисида» КПСС Марказий Комитетининг Бош Секретари ўртоқ Л. И. Брежнев докладини муҳокама қилди ва Марказий Комитет Сиёсий Бюросининг халқаро сиёсат соҳасидаги ва жаҳон коммунистик ҳаракатидаги сиёсий йўлини ва амалий фаолиятини якдиллик билан маъқуллади. Пленум Будапештдаги Маслаҳат учрашувининг якунларига, Софиядаги Сиёсий Маслаҳат Комитетининг мажлисидаги КПСС делегациясининг фаолиятига юксак баҳо берди, олти социалистик мамлакат партия раҳбарлари ва ҳукумат бошлиқларининг Дрездендаги учрашувининг аҳамиятини алоҳида қайд қилди.

КПСС Марказий Комитетининг апрель Пленуми партиямиз бундан буён ҳам империализмга кескин зарба бериш ва жаҳон урушининг олдини олиш сиёсатига, социализм мамлакатлари бирдамлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлаш, коммунистик ҳаракатни жипслаштиришда ленинча сиёсатга содиқ эканини яна бир марта қайд қилиб ўтди.

Совет халқи партиямиз ва ҳукуматимиз ташқи сиёсатини ва халқаро коммунистик ҳаракатни жипслаштириш йўлидаги барча чора ва тадбирларини қизғин маъқулламоқда. Чунки, халқимиз социализм лагери нечоғлик мустаҳкам ва қудратли бўлса, социализм ва коммунизм қурилишидан иборат буюк иш шу қадар муваффақиятли амалга ошажагини яхши билади.

З. ЙЎЛДОШЕВ.

Фотеҳ **НИЁЗИЙ**

ВАФО

Таниқли тожик ёзувчиси Фотеҳ Ниёзийнинг «Вафо» романи Улуғ Ватан уруши мавзуидаги йирик асарлардан бири. Романда немис-фашист босқинчиларининг Волга бўйида тор-мор этилиши ҳикоя қилинади.

Ғафур Ғулом номидаги бадиий адабиёт нашриёти ушбу асарни босиб чиқармоқда. Қуйида романдан парча ўқийсиз.

Эгнига шинель, оёғига пийма, бошига кулранг қулоқчин кийган киши, барвақт фронт яқинидаги катта асфальт йўл четидан қишнинг аччиқ, чимчилаб олувчи изғиринига қарши бардам қадам ташлаб борарди. Қаттиқ шамол қор учқунларини олиб келиб, унинг юз-кўзига урар ва бошини кўтаришга, кўзини очишга қўймас эди. Қор учқунлари унинг юзига худди нина санчиб олгандай келиб уриларди, кўзларидан тирқираб ёш чиқиб кетарди. Аммо у табиатнинг бу қаршилигини писанд қилмас эди. У шамол ва бўрон ичида худди бургут сингари кўкрагини кериб, олға янада маҳкамроқ, дадилроқ қадам ташлар эди...

Дамба-дам унинг олди ва орқасидан, асфальт йўлдан устига брезент ёпилган юк машиналари, фаслга қараб ҳар хил рангга бўялган енгил машиналар ўтиб кетарди, чироқлари хира ёнган бу машиналар ғилдираклари билан қорни осмонга тўзитиб кетарди.

Чап ва ўнг томондан, бепоён бутазорлардан гумбур-гумбурга ўхшаган овоз қулоққа чалинарди. Бу — бутазорларнинг кучли шамолда шовуллаши эди, бунинг устига узоқ-яқиндан отилган тўп ва милтиқларнинг гумбурлаган овози ҳам жўр бўларди.

Бу воқеа бир минг тўққиз юзу қирқ биринчи йилнинг ноябрида Москва остоналаридан бирида бўлган эди.

Ўша одам то қоронғи тушгунича йўл юриб, чорраҳага чиқди. Бу ерда унинг олдига кўкрагига автомат осиб олган бир киши келди ва уни сўраб-суриштириб, ҳужжатларини текшириб, мақсадини билгач, уни бир жангчи шеригига қўшиб, бутазорга қараб кетган ёлғизоёқ йўлга солиб юборди.

Уларнинг қораси бутазорда кўздан ғойиб бўлгач, кимдир овоз чиқарди, ҳалиги икки кишини жўнатган жангчи ҳам бу овозга жавобан паролни айтди, ўша кишини орқасидан эргаштириб, ярим метрдан кўпроқ қазилган чуқур олдидаги йўлакка бориб тўхтади. Кейин ўзи нарироқ бориб, томи ердан ярим метрдан баландроқ кўтарилиб, бир бурчагидаги торгина мўридан қуюқ тутун чиқиб, ҳавода тарқалиб кетаётган блиндаж олдига бориб нимадир деди. Жангчи ичкаридан жавоб эшитиши билан ҳалиги шеригини чақирди. Иккови хона эшиги олдига келди, хона ичида бундан бошқа каттароқ хона эшиги очиқ турарди.

Хонада, ўнг тарафда кичик жуссали, оқ юзли йигит — лейтенант олдидаги очиқ китобга энгашиб ўтирарди. У жангчи ва ҳалиги киши кириши билан ўрнидан туриб, салом-алик қилди, кейин жангчининг рапортини тинглаб бўлгач, ҳалиги кишининг ҳужжатлари билан танишиб чиқди.

— Генерал ҳозир келади, жанг бошланмасдан олдин келади,— деди лейтенант қоидага мувофиқ одоб билан.— Бирпас кутиб туришга тўғри келади, ўртоқ капитан.

Капитан унинг таклифига розилик берди ва енглари, ёқасига ёпишиб қолган, хонадаги чироғ шуълаеида шиша майдалари сингари йилтиллаб турган қорни кўриб қолди-да, жангчи орқасидан йўлакка чиқиб, кийимини қоқди. Худди шу вақт борган сари блиндаж томонга яқинлашиб келаётган машина моторининг овози эшитилди.

Капитан дарров блиндажга қайтиб кирди-да, машина келаётганини лейтенантга хабар қилди. Лейтенант ҳали эшикдан чиқмасданоқ йўлакдан оёқ товушлари эшитилди. Лейтенант орқасига қайтди-да, капитанга:

— Генерал келяпти,— деди.

— Армия штабидан ҳеч ким телефон қилмадими?— сўради генерал эшикдан кирган заҳоти лейтенантга қараб.

— Сўрашди, ўртоқ генерал, лекин ҳеч нима дейишмади,— жавоб берди лейтенант ва капитан томонга ишора қилиб деди:— Мана бу ўртоқ ҳозир армия штабидан махсус пакет олиб келди.

Генерал . капитан томонга ўгирилиб, унинг саломига жавоб берди ва синамоқчи бўлиб сўради:

— Шундай бемаҳалда, шамолу бўронда қандай қилиб йўл топиб келдингиз?

— Бу ўлканинг овлоқ бурчаги-ю четини тупроғи ҳидидан қидириб топиш мумкин, ўртоқ генерал,— деди капитан кулиб, зич садафдек оппоқ тишларини кўрсатиб.

Генерал капитаннинг жавобидан хурсанд бўлгандай очиқ чеҳра билан уни бошдан оёқ кўздан кечирди, сўрғучланган катта тўрт бурчакли конвертни капитаннинг қўлидан олди, иккинчи хонага ўтиб, капитанни ҳам киришга таклиф қилди.

Капитан генералнинг блиндажига кириб, қоидага мувофиқ унинг амрига тайёр бўлиб турди. Генерал конвертни ёзув столи устига қўйди ва блиндажнинг бир бурчагига бориб, усти қизил мовут, кул ранг қоракўл кубанкасини бошидан олди, пўстинини ечиб михга илди, кейин стол олдига келди, кўзойнагини тақди, конвертни очди, машинкада ёзилган хатга кўз югуртирди.

— Марҳамат, ўртоқ Рустамов, шинелингизни ечиб ўтиринг,— деди генерал капитанга, столи рўпарасидан ўтиришга жой кўрсатиб.

Рустамов кийимини ечгани ташқари хонага чиқди, генералнинг блиндажида бир неча дақиқа жимлик ҳукм сурди. Столнинг чап томонида, темир сепоя устида ёниб турган қирқинчи лампа генералнинг кексаликдан ажин босган юзи, оқарган соқол-мўйловига шуъла сочиб турарди, чироқ тили ҳар замонда яқиндан отилаётган тўплар гумбур-гумбуридан титраб, лип-лип ўйнарди. Бу генералга ёқмади шекилли, лампа мурзатини бураб, пилигини кўтариб қўйди. Блиндаж яна ҳам равшанроқ бўлди.

Рустамов ташқи хонадан қайтиб кирди, генералдан ўтиришга ижозат сўраб, генерал столининг ўнг тарафида турган стулга ўтирди.

Генерал расмий савол-жавобни бошлашдан олдин капитаннинг буғдой ранг юзига кўз югуртириб олди ва ўз тахминини аниқлаб олмоқчи бўлиб сўради:

— Афтингиздан Ўрта Осиёдан келганга ўхшайсиз-а?

— Ҳа, Тожикистондан бўламан, ўртоқ генерал,— деди Рустамов ва беихтиёр генералнинг кўкрагида уч-тўртта бошқа орден қаторида ярақлаб турган Тожикистоннинг Меҳнат Қизил Байроқ орденига тикилиб қолди:

— Ўзингиз тожикмисиз?— сўради генерал оғзига папирос олиб.

— Ҳа, марказнинг ўзидан, Сталинободдан.

— Собиқ Душанбами?— сўради генерал ва гугурт чақиб папиросини ёндирди.

— Ҳа, собиқ Душанба, ўртоқ генерал, билсангиз керак.

— Билганда қандоқ. Душанба дарёси сувидан роса мириқиб ичганман.

Генерал яна бир нима демоқчи бўлган эди, шу пайт лейтенант кириб, овқат келтиришга ижозат сўради.

— Бу ўртоқни тўйғаздингизми?— сўради генерал лейтенантнинг саволига жавоб беришдан олдин. Капитан бир неча соат олдин армия штабида овқатланганини айтди: лейтенант ҳам капитаннинг бу ерда ҳали овқатланмаганини айтди.

— Шарқнинг расм-русумини билиб қўйинг,— деди генерал лейтенантга насиҳатомуз.— Аввал меҳмонни тўйғазиб, кейин уй эгасининг ғамини ейиш керак. Айтинг, ўртоқ капитанга ҳам овқат келтиришсин.

Лейтенант буйруқни бажаришга чиқиб кетди. Генерал гапини давом эттирди:

— Келинг, олдин расмий ишлар хусусида гаплашиб олайлик, диёрингиз тўғрисида кейин муфассалроқ чақчақлашамиз. Сиз бундан олдин ҳам армияда хизмат қилганмисиз?

— Ҳа, то бир минг тўққиз юзу ўттиз саккизинчи йилгача Сталинободнинг ўзида отлиқ аскарлар полкида хизмат қилардим, кейин соғлиғимнинг мазаси йўқлигидан бошқа ишга ўтдим.

— То уруш бошлангунча бошқа ишда эдингизми?

— Ҳа, уруш бошланиши билан яна ўз ихтиёрим билан ҳарбий ишга келдим.

— Соғлигингиз қалай?

— Аввалгидан дурустроқ, ўртоқ генерал.

— Армияда қандай вазифаларда эдингиз?

— Эскадрон командири, полк штаби бошлиғининг ўринбосари эдим.

— Жуда соз, бизнинг қисмда ҳам штабда ишласангиз ёки бирон батальонга командирлик қилсангиз бўларкан.

— Сиз буйруқ бергандан кейин йўқ дермидим, ўртоқ генерал. Лекин олдинги маррага юборсангиз яхшироқ бўларди.

— Фронтда, олдинги жанг чизиғида ҳар бир милтиқ, тўпнинг ўрни ҳисобга олинади,— деди генерал сарғиш қошларини жиддий чимириб.— Ўзингизга маълумки, ҳозирги замон ҳарбий техникаси учун олдинги марра-ю, кейинги марра бир жанг майдони, холос. Айниқса мана бунақа жойда турганда олдинги чизиқ орқаси, олдинги чизиқ ёнлари, чап қаноту ўнг қанотнинг аҳамияти йўқ. Вазият оғир, хатарли... Москва дарвозаларини уч томондан мудофаа қилиш бизга ва қўшниларимизга топширилган. Немислар бутун куч-қуввати билан шу кеча-кундузда Москвага бостириб киришга ҳаракат қилишяпти. Лекин бошларини тўрт тарафга урганлари билан бирон тешик топа олмаяптилар. Бундан бир неча соат олдин олдинги чизиқда айланиб, жангчилардан ҳол-аҳвол сўраб юрганимда, бир солдат (қоронғида афтини кўра олмадим) бошқача талаффузда: «немислар фақат бизнинг олдимиздан эмас, балки мажақланган танклари, тўплари, ер тишлаб ётган ўз аскарлари устидан ҳам ўзларига йўл топиша олмай қолишди» деди.— Генерал бир оз жим бўлди-да, сўнг Рустамовга қараб сўради:

— Сиз ҳали бунақа жангни кўрмаган бўлсангиз керак, албатта?

— Йўқ, командирларни қайта тайёрлаш курсидан тўғри келдим,—жавоб берди Рустамов.

— Бундан олдин жангларда қатнашмаганмисиз?

— Фақат Тожикистонда босмачиларга қарши жангларда қатнашган эдим.

— Айтганларидек, порох ҳидини узоқдан ҳидлаган экансиз-да?

— Ҳа, озгина.

— Қаранг, халқимиз, она еримиз не кунларни кўрмади, дейсиз, — генерал кўкиш кўзларини бир нуқтага тикиб, бирпас жим қолди, кейин стулини орқага суриб, ўрнидан турди. Рустамов ҳам генерал билан ўрнидан турмоқчи бўлган эди, аммо генерал уни ўтиришга мажбур қилди.

Шу пайт лейтенант овқатнинг тайёр бўлганини хабар қилди ва генералнинг рухсати билан блиндажнинг бир четида турган тўрт бурчакли емак столи устига тарелкаларда овқат келтириб қўйди. Генерал турган қўйи гапида давом этди:

— Ажнабий тажовузкорлар, ватанфуруш оқ гвардиячилар, талончи босмачилар бизни бўғиб, янчиб ташламоқчи, муқаддас Ватанимиз ерини поймол қилмоқчи, хотинларни тул, фарзандларни етим қолдирмоқчи бўлишди, одамларнинг кулбаларига ўт қўйишди... лекин улар ҳеч нимага эриша олмадилар. Ҳозир бир воқеа эсимга тушиб кетди. Бу воқеа Тожикистонда босмачиларга қарши кураш йилларида полкимизда юз берган эди.

Генерал расмий оҳангдан оддий суҳбатга ўтди:

— Келинг, овқат совуб қолмасин. Ахир халқингиз ўртасида «Аввал таом, баъдаз калом» деган гап бор-ку (генерал чамаси тожик мақолларини яхши биларди).

Капитан Рустамов генерал олдида овқатланишни ўзига эп кўрмай ва шарқ усул-одобини жойига қўймоқчи бўлиб, қорни тўқлигини айтди-да, узр сўради. Генерал меҳрибонлик билан уни столга таклиф қилди ва очиқ чеҳра билан шундай деди:

— Сизни палов билан зиёфат қилиш имконига эга эмасман. Сиз уялманг, капитан, биз ҳам тожикларникига меҳмонга бориб, озмунча нон-тузини емаганмиз. Бугун меҳмонсиз, эртага эса буйруқни бажаришга киришасиз...

— Хўп, ўртоқ генерал, амрингизга тайёрман,— жавоб берди Рустамов ва стол ёнига келди.

Улар овқатланишга ўтиришди, генерал Рустамовни бир-икки қадаҳ май билан ҳам зиёфат қилди-ю, кейин қиссасини давом эттирди.

Генерал Балашов гапини тугатганча йўқ эди, хонага адъютанти лейтенант кирди ва генералга, армия штабидан Вера сизни телефонга чақиряпти, деди. Генерал ёзув столининг ўнг томонидаги телефон аппарати олдига борди ва телефон трубкасини кўтариб, қулоқ солди.

— Телефон олдида менман, қулоғим сизда,— деди у ва гап—сўз асносида ташвишли юзи секин-аста ёришди. Телефонда бўлаётган гап-сўзлар сирли эди:

— Балли, олдинги хўжаликдан келганимга икки-уч соат бўлди (генерал олдинги жанг чизиғини олдинги хўжалик деб атарди). Чунки, кеча асир тушган бир немис айтди,— генерал телефонда яна жавоб берди.— Об-ҳаво ҳам уларга ўчакишиб, исён кўтарди... Бугун майда-чуйда ва ур-сурдан бошқа янги гап йўқ... Балли, каттароқ хизматларга ҳам тайёрмиз... хўжалигимиз яна ҳам бойиди, эшитаман... албатта... албатта... пичоғимизни қайраб турибмиз...

ЎЗБЕКИСТОНДА ТОЖИК АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ ОЛДИДАН

Генерал Балашов телефон трубкасини қўйиб, дарҳол лейтенатга дивизия штаби бошлиғини чақириб келишни буюрди, ўзи стол олдида бир неча дақиқа жим туриб, ён дафтарчасига қизил қалам билан нимандир ёзиб қўйди.

— Ҳозир штабимиз бошлиғи полковник Авдеев келади. Сиз у киши билан танишиб олинг, кейин сизнинг қайси вазифада ишлашингизни маслаҳатлашамиз,— деди генерал хат ёзиб турган ён дафтарчадан бошини кўтармай.

— Хўп, ўртоқ генерал,— жавоб берди капитан Рустамов ўрнидан туриб.

Баланд бўйли, озғин штаб бошлиғи полковник Авдеев блиндаж эшиги орқасидан ижозат сўраб, генерал олдига кирди ва генерал билан сўрашди, генерал тавсия этиб, Рустамов ўзини танитгач, Авдеев у билан ҳам қўл бериб кўришди.

— Бу ўртоқ,— деди генерал,— ҳарбий хизматимнинг бир қисми ўтган ўлкадан — Тожикистондан бўлади. Саргузаштларини эслаб бу киши билан анча чақчақлашдик. Ўртоқ капитан армия штабидан бизнинг ихтиёримизга юборилибди. Эски кадр, командир. Бир ўйлаб кўринг, ё штабда олиб қолинг, ё ўз хоҳишларига мувофиқ бирон батальонга юборарсиз.

— Жуда яхши, гаплашиб кўрамиз, —жавоб берди полковник Рустамовга қараб.— Бугун дамларини олсинлар. Ҳозир соат ҳам иккидан ошди.

Полковник генералнинг стол устида турган соатига қаради. Шу гапдан кейин Рустамов генералнинг буйруғига биноан дивизия штаби ходимларининг хонасига чиқиб кетди. У генералнинг иссиқ блиндажидан чиққанида, ташқарида бундан бир неча соат олдин қутуриб ётган изғиринли бўрон тинган эди. Йўлакни қор босганидан Рустамов қадам ташлаганида ғижирларди. Совуқ, беғубор ҳаво унинг қизиб кетган юзига ёқимли уриларди, у бундан қаттиқ чанқаган вақтда муздек сув ичиб яйрагандай яйрар эди.

...Рустамов ўша кеча алламаҳалгача уйқуси қочиб генералнинг самимий муносабатини, ҳикоя қилиб берган саргузаштларини, оталарча қилган панд-насиҳатларини қайта-қайта эсларди.

Сами РАҲИМ ва Барот БОИҚОБИЛОВлар таржимаси.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

МАГАЗИН—ФАБРИКА

Суратларда: (юқорида) харидорлар ўзлари ёқтирган фасонни бичтирмоқдалар, (пастда) савдо пайти.
А. Абалян фотолари.

Навоий кўчаси бўйлаб борар экансиз, қўлигул бинокорларимизнинг ғайрат ва шижоати туфайли янгидан-янги бинолар қад кўтараётганлигини кўриб, уларнинг ҳимматига таҳсинлар айтасиз.

Шайхонтовур даҳасида қад кўтарган муҳташам бино бунинг далилидир. «Узгоспроект» институтининг ёнидаги бу беш қаватли бино яқинда фойдаланишга топширилди.

Бинонинг пастки икки қавати «Таштекстильшвейторг» ихтиёрига берилди. Бу ерга Усмон Юсупов кўчасидаги 12-магазин кўчиб келди.

Фойедан юқорига кўтарилиб, ичкарига кирамиз. Бинокорлар бу ердаги хоналарни ниҳоятда бежирим қилиб қурганлар. Ҳамма ерда саранжом-саришталик. Ҳар ер-ҳар ерда тош тувакларда гуллар, ҳар хил гиёҳлар кўм-кўк бўлиб ўсиб ётибди. Биринчи қават гўё баҳор гулларига безанган, дейсиз. Шойи ва ип газламалар пештахталар устида товланиб турибди. Харидорлар учун ҳам, сотувчилар учун ҳам барча қулайликлар мавжуд.

Бу ерда асосан Ўзбекистон ССРнинг енгил саноати ишлаб чиқараётган маҳсулотлар сотилади. Ип-ипак газламалар, духоба ва бошқа маҳсулотларни харид қилишингиз мумкин. Бу турдаги маҳсулотлар эса корхоналардан базага эмас, тўғридан-тўғри шу магазиннинг ўзига келтирилади. Тайёр кийимлар лифт орқали иккинчи қаватга узатилади, газламалар эса ертўладаги алоҳида қурилган омборхоналарда сақланади. У ерда маҳсулот сифати бузилмаслиги учун ҳамма қулайлик яратилган. Бундан ташқари, ҳар бир секция ёнида мол сақлайдиган алоҳида-алоҳида хоналар ҳам ажратилган.

Газламани сотиб олгач истасангиз шу ернинг ўзидаги бичиш бурчагига мурожаат қилишингиз мумкин. Сизга хизмат қиладиган чеварлар катта тажрибага эга, газмолингизни хоҳлаган фасонда бичиб беришади.

Ипак газламалар бу ерда турларга ажратилиб, тепасига номерлар осиб қўйилибди. Сотувчилар сиз айтган молни ана шу номерларга қараб тезгина ажратиб беришади. Сал нарироқда эса янги келтирилган молларнинг намуналаридан ташкил топган кўргазма ҳам намойиш қилиняпти. Бу усул савдо оборотини тезлаштириш ва харидорларга истаган молни чаққонлик билан тақдим этишда қўл келади.

Бинокорлар ва лойиҳачилар харидорлар, саноатчилар ва буюртмачилар магазинда учрашувлар ташкил этишларини ҳисобга олиб, алоҳида зал ҳам қуришган. Бу ерда келгусида вақти-вақти билан ипак газламалар виставкаси уюштирилади. Виставкага «Юлдуз», «Қизил тонг» фирмалари ҳамда Самарканд шойи тўқув фабрикаси, Марғилон ипак фабрикаси ва бошқа енгил саноат корхоналарининг маҳсулотлари қўйилади. Ана шу корхона вакиллари харидорлар билан учрашадилар. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар турлари харидорларга ёқиши, уларнинг қайси турларидан кўпроқ ишлаб чиқариш лозимлиги ҳақидаги саволларга жавоб оладилар ва корхона ишини харидорларнинг истак ва таклифларини ҳисобга олган ҳолда ташкил этиш тадбирларини кўрадилар.

Магазиннинг иккинчи қаватида тайёр кийимлар билан савдо қилиняпти. М. Авазов билан Б. Аҳмедова сингари сотувчилар харидорлар дидига ёққан пальто ва костюмларни танлаб беришяпти. Бу ерда қисман тайёр костюмлар билан ҳам савдо қилинади.

Бош кийимлар секцияси ҳам кишилар билан гавжум. Ундан сал нарироқда тайёр кўйлаклар билан савдо қилинмоқда. Агар бир вақтлари харид қилган костюм ёки пальтонгиз ўзингизга тўғри келмай қолган бўлса тўғри шу магазинга келаверинг, уста бичиқчилар сизнинг кийимингизни қайта тузатиб беришади.

159-қурилиш тресты томонидан қурилган бу бинода ҳақиқатан ҳам барча қулайликлар мавжуд. Уни қўлдан чиқаргунча бинокорлар озмунча тер тўкишмади. Мана бугун аҳоли эса, уларнинг хизмати ва ҳимматидан мамнун бўлмоқда. Янги магазинда савдо-сотиқ ишлари қизгин бошлаб юборилди.

М. ЗИКИРОВ.

Ҳасанкайфий икки кунлик дам олишга ўтгач...

Биринчи кун уйда маишат. Иккинчи кун кўчада...
А. Холиқов чизган суратлар.

ОБЛАСТИМИЗ СПОРТ БАЗАЛАРИДА

ҒОЛИБЛАР

Область шаҳарлари III спорт ўйинлари программаси асосида ўтказилган мусобақалар тугади.

Оҳангарон, Олмалиқ, Бекобод, Чирчиқ, Янгиобод, Янгийўл шаҳар командалари спортнинг енгил атлетика, волейбол, баскетбол, эркин кураш, велоспорт турлари бўйича куч синашдилар.

Спорт ўйинларида чирчиқликлар қўли баланд келди. Улар эркин курашдан бошқа қолган барча спорт турларида энг кўп очко тўплаб, биринчи ўринни эгаллашди. Айниқса, волейбол бўйича уларга муносиб рақиб топилмади. Эркаклар командалари ўртасида чирчиқликлар тўрт ўйинни 3:0 ҳисобида ютишди. Фақат бекободлик спортчилар бир партияда устун келишди, холос. Бу ўйин ҳам чирчиқликлар фойдасига 3:1 ҳисобида тугади. Аёллар биринчилиги ҳам Чирчиқ вакиллари ғалабаси билан тугаган бўлса-да, Янгийўл ва Олмалиқ командалари беш партиядан кейингина ўзларини мағлуб, деб тан олишди.

Умумкоманда ҳисобида 44 очко тўплаган чирчиқликлар биринчи ўринга чиқишди. Курашда ғолиб келган велоспорт, волейбол, баскетбол мусобақаларида иккинчи ўринни олиб, енгил атлетика турида бешинчи ўринда қолган Олмалиқ вакиллари 32 очко билан фахрли иккинчи ўринни олишди. Бекободликлар 24 очко билан учинчи ўринда қолишди.

ИККИ ЎЙИНДА 18 ТЎП

Футбол бўйича область чемпионатининг иккита ўйинида дарвозабонлар 18 марта тўпни тўрдан олиб чиқишга мажбур бўлишди.

Футбол ишқибозлари бу «сермаҳсул» ўйиндан хурсанд бўлишди. Лекин, бунинг бошқа ачинарли томони ҳам бор. Область чемпионатида беллашаётган 10 коллективнинг кучи тенг эмас. Айрим командалар биринчиликда «хўжакўрсинга» қатнашишяпти. Акс ҳолда яқиндагина энг кучли коллективлардан бўлган Олмалиқ футболчилари Оҳангаронда 0:8 ҳисобида ютқазиб қўйганларидан кейин, «ТашГРЭС» командаси билан бўлган учрашувга келмай қолишини қандай баҳолаш керак?!

Ўртасарой командаси Янгийўл футболчиларини 9:1 ҳисобида енгиб, иккинчи ўйинда аранг дуранггa (0:0) эришди. «Бўка» совхози командаси Ангрен ва Красногорск командаларига бир хил — 1:5 ҳисобида ютқазди.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

9 май

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

(3-канал)

БУГУН ҒАЛАБА БАЙРАМИ КУНИ

10.55 — **Кўрсатишлар программаси.**

Рус тилида: 11.00 — **Қаҳрамонлар яна учрашадилар** (телефильм). 11.25 — **Сен етим эмассан** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 12.45 — **Она меҳри** (ўқувчилар учун). 13.25 — **Оддий фашизм** (хужжатли фильмнинг 1-2 сериялари). 16.55 — **Кўрсатишлар программаси.**

Рус тилида: 17.00 — **Шайбу-шайбу** (мультфильм). 17.20 — **Теленгиликлар.** 17.30— **Марду майдонлар—студиямиз меҳмонлари** (ўзбек тилида).

Рус тилида: 18.05 — **Оқ йўл** (телефильм премьераси). 18.35 — **Пароль неракмас** (бадиий фильмнинг биринчи серияси).

Ўзбек тилида: 19.45 — **Социалистик интернационализм — бизнинг байроғимиз** (суҳбат). 20.05— Теленовеллалар театри. З. Фатхуллин. **Сўнмас ҳаёт.** 20.40 — **Теленгиликлар.** 20.50 — **Сўнгги ташланиш** (кинофильм). 21.35 — **Солдат мактублари** (жангчилар учун концерт).

22.30 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

(5-канал)

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 — **Кўрсатишлар программаси.**

Ўзбек тилида: 18.00 — **Чехословакия халқининг миллий байрами кунига бағишланган эшиттириш.** 18.20 — **Улуғ Ватан уруши** (кинофильмнинг иккинчи серияси).

19.40 дан — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

(9-канал)

Ўзбек тилида: 20.00 — **Уч айиқча** (телефильм). 20.20 — **Адабий топишмоқ** (ўсмирлар учун).

Рус тилида: 20.50 — **Қалбда қолган хотира** (бадиий фильм). 22.20 — **Концерт.**

КИНО

9, 10 МАЙДА

Қишки бинода

Фарҳод жасорати—«ДРУЖБА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли (ўзбек тилида), «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 1 да).

Анна Каренина — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 3, кеч 6.15 минут ва 9 да), «ЧАЙКА» (кеч соат 6.45 минутда ва 9 яримда).

Сув париси тасвирланган узук — «ЧАЙКА» (эрталаб соат 11.45 минутда ва кундуз 3.15 минутда),

ЁЗГИ БИНОДА

Портлатилган дўзах — «РАКЕТА».

Замондошинг — НАВОИЙ номли.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

11, 12 МАЙДА

БАЙРАМ КОНЦЕРТИ

Концертда Ўзбекистон ССР халқ артисти Қундуз МИРКАРИМОВА, солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Зокир СУЛТОНОВ, Исхоқ КАТАЕВ, Сора ШУКУРОВА, Равшан МУМИНОВА, Тўхта НАЗАРОВА, Дилбар АБДУЛЛАЕВА, Ўзбек халқ чолғу ансамбли. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Карим АЛИЕВ, Ғафур АЗИМОВ, Аббос БАҲРОМОВ, Азиз МУЛЛАХОЛОВ, Умар ҲАМИДОВ, Турсун УТБОСАРОВ, Убайдулла ХУЖАЕВ қатнашадилар.

Программани — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Муҳаббат МУСАЕВА олиб боради.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида соат 12 дан сотилади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 10/V да кундуз **Жизель,** кечқурун **Лайли ва Мажнун,** 11/V да **Севилия сартароши.**

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 9/V да (кундуз ва кечқурун) **Ўғирланган умр,** 10/V да **Бўрон қуши,** 11/V да **Алжонларим.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/V да кундуз **Гавҳари шамчироқ,** кечқурун **Навоий Астрободда,** 10/V да **Навоий Астрободда,** 11/V да **Икки билагузук.**

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИГА

катта техниклар: механик ускуналар, вентиляция, созлаш бўйича **вентиляторчи машинистлар, слесарлар:** механиклар, электриклар, сантехниклар; **лифт техниклари, подстанция электриклари, ёруғлик бўйича катта рассом, электр билан ёритувчи, алоқачи инженер, фаррошлар, бухгалтер, кассир инкассатор, машинистка**

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Уйғур кўчаси, 2-уй, кадрлар бўлими, эрталаб соат 9 дан кундуз 5 гача, Телефонлар 4-57-75, 4-32-93.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 05896. ИНДЕКС — 64697. № Б — 1858.